

50
91

NR. 2

150
1

PILOT

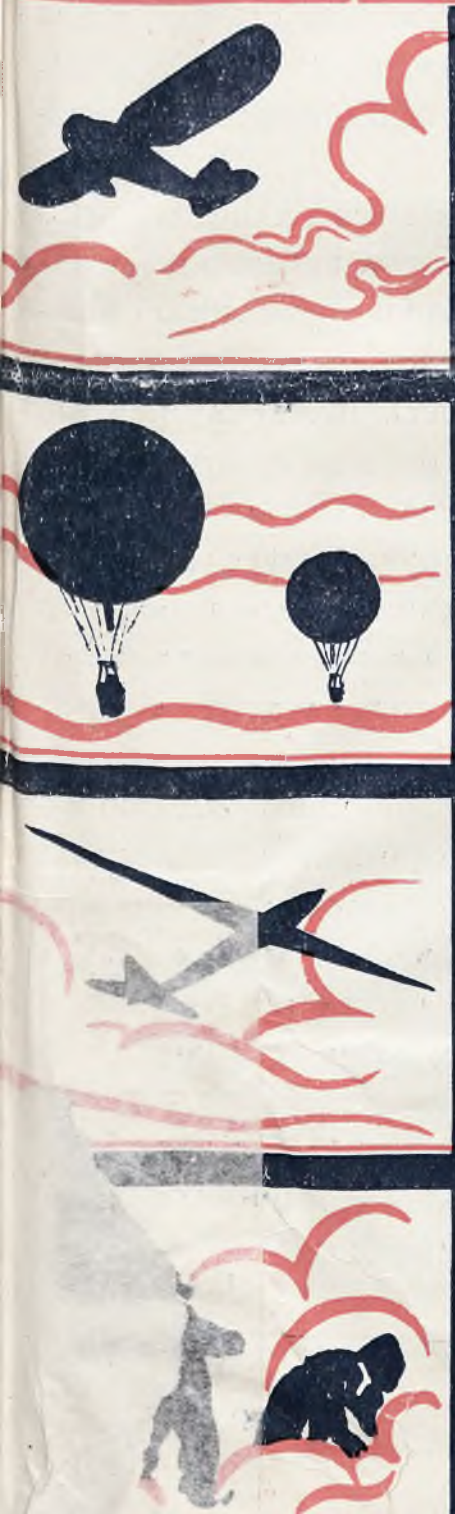
OBRONA PRZECIWILOTNICZO-GAZOWA

OWUTYGODNIK

POLSKI

31 stycznia 1935 r.

ROK WYD. XIII.

„MISS LINDY”
(pilotka ze swiatla)

W DNIU IMIENIN ...

1-II-1935

I LUTEGO, W DNIU IMIENIN PANA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ, PROFESORA, DR. IGNACEGO MOŚCICKIEGO, WYSOKIEGO PROTEKTORA LIGI OBRONY POWIETRZNEJ I PRZECIWGAZOWEJ — DOROCZNYM ZWYCZAJEM — POSPIESZĄ NA ZAMEK KROLEWSKI W WARSZAWIE LICZNI PRZEDSTAWICIELE DYPLOMACJI, RZĄDU, WOJSKA, NAUKI, INSTYTUCYJ SPOŁECZNYCH I INNYCH, ABY ZŁOŻYĆ PIERWSZEMU OBYWATELOWI I WŁODARZOWI NAJJAŚNIEJSZEJ RZECZYPOSPOLITEJ, Z GŁĘBI SERCA PŁYNAĆCE, ŻYCZENIA POMYSŁNOŚCI.

OPRÓCZ ŻYCZEŃ OSOBISTYCH, SKŁADANYCH PRZEZ LUDZI DO TEGO POWOŁANYCH I DELEGOWANYCH, W BLASKU MAJESTATU NALEŻNEGO PREZYDENTOWI MOCARSTWOWEJ POLSKI, KU ZAMKOWI SKIERUJĄ SIĘ SERCA WIELOMILJONOWEJ RZESZY OBYWATELI, ABY W TEN SPOSÓB ODDAĆ NALEŻNY HOŁD I DAĆ WYRAZ UCZUĆ DOSTOJNEMU SOLENIZANTOWI.

DŁUGI OKRES,—A DAJ BOŻE, NAJDŁUŻSZY—PRACY DLA POLSKI, PREZYDENTA IGNACEGO MOŚCICKIEGO, ZAPISZE SIĘ W HISTORJI NIEPODLEGŁEJ OJCZYZNY ZŁOTEMI I TRWAŁEMI ZGŁOSKAMI.

W GRONIE INSTYTUCYJ, KTÓRE ZAWDZIĘCZAJĄ SWÓJ ROZWÓJ I, KTÓRE MOGĄ SIĘ POCHWALIĆ REALNYM DOROBKIEM PRACY PAŃSTWOWO-TWÓRCZEJ, DZIĘKI POMOCY UDZIELONEJ IM PRZEZ PREZYDENTA R. P. IGNACEGO MOŚCICKIEGO, ZNAJDUJE SIĘ LIGA OBRONY POWIETRZNEJ I PRZECIWGAZOWEJ, KTÓRĄ PAN PREZYDENT ZASZCZYCIŁ SWYM WYSOKIM PROTEKTORATEM.

DLA TEGO DZIŚ, W DNIU IMIENIN NASZEGO WYSOKIEGO PROTEKTORA I OPIEKUNA, LIGA OBRONY POWIETRZNEJ I PRZECIWGAZOWEJ, ŁĄCZĄCA W SWEJ ORGANIZACJI PONAD MILJON DWIĘSCIE TYSIĘCY CZŁONKÓW, OWIANYCH DUCHEM MIŁOŚCI OJCZYZNY I PRACY DLA PAŃSTWA, SKŁADA CI, PANIE PREZYDENCIE, RAZEM Z CAŁĄ POLSKĄ, WYRAZY GŁĘBOKI CZCI I WDZIĘCZNOŚCI, ŻYCZĄC JEDNOCZESNIE I GICH LAT ZDROWIA I POWODZENIA DLA DOBRĄ STWĄ I SZCZĘŚCIA OSOBISTEGO.

L. O.

„WALC Z BALONIKAMI L. O. P. P.“

Modna impreza „Walc z balonikami L. O. P. P.“, powinna być hasłem obecnego karnawału.

Miła rozrywka została tu połączona z poważną propagandą Zawodów o Puchar Gordon-Bennetta.

Zawody o puchar Gordon-Bennetta odbędą się we wrześniu b. r.

Zawody te przyniosły dwukrotne zwycięstwo Polsce, jeżeli chcemy zdobyć Puchar Gordon-Bennetta, to musimy zwyciężyć i po raz trzeci.

A więc bawiac się i nucąc refren piosenki:

„Baloniki kolorowe...
Zna je każdy z nas, z dawnych lat...
Jak motyle mkną tęczowe,
Jak marzenia hen, lecą w świat...

Lecz już dosyć nam tej zabawy,
Poważniejsza tkwi w tem myśl;
Kto chce L. O. P. P. u szczęścia sławy,
To balonik ten kupi dziś.

Pamiętajmy o tegorocznych zawodach. Niech wszystkie Komitety Balowe pamiętają o balonikowo-karnecikowej imprezie.

Sądzić należy, że organizatorzy wszystkich balów i dancingów zechcą porozumieć się z Kołem Instruktorów L. O. P. P. (Warszawa, Aleje Jerozolimskie Nr. 6, tel. 670-17), aby konkurs balonikowo-karnecikowy wypadł jaknajlepiej.

NOWE SAMOLOTY W POLSKIEJ KOMUNIKACJI LOTNICZEJ.

P. L. L. „Lot“, doskonałac swoją organizację, zakupiły w Stanach Zjednoczonych A. P. dwa samoloty komunikacyjne typu Douglas D. C. 2, stanowiące ostatni wyraz światowej techniki lotniczej.

Wprowadzenie na polskie linie lotnicze tych nowych samolotów (co nastąpi zapewne nie wcześniej, jak w końcu letniego sezonu) poza oczywistymi korzyściami dla podróżnych, ma niezmiernie poważne znaczenie dla naszego przemysłu lotniczego. Podobny system zakupywania wyjątkowo wartościowych fabrykatów zagranicznych w celu doskonalenia odnośnej gałęzi własnego przemysłu, jest stosowany przez wszystkie kraje i np. samoloty i silniki lotnicze zagranicą zakupują zarówno Wielka Brytania, jak Francja, Italia, Niemcy i t. p., pomimo bardzo silnie rozwiniętego rodzi-

mego przemysłu lotniczego, a licencję na budowę samolotów Douglas nabyła na Europę znana u nas fabryka holenderska Fokkera.

Nowe samoloty typu Douglas, nabyte przez Polskę, będą wyposażone każdy w dwa silniki typu Pegasus III, po ca 750 K.M., rozwijające szybkość przelotową około 300 km. na godzinę; dzięki temu, skróci się naturalnie bardzo znacznie dzisiejszy czas podróży powietrznych na tych liniach, które będą obsługiwane przez nowe samoloty (np. przestrzeń, dzieląca Warszawę od Krakowa, Douglasy będą mogły przelatywać w ciągu ca godziny).

Samoloty typu Douglas wykonane są z Duraluminum i są jednopłatowcami (dolnopłatowcami). Posiadają one kajutę pasażerską, urządzoną z najwyższym komfortem (długość 8,03 m, szerokość 1,68 m, wysokość 1,91 m.) i mieszczą 14-cie wygodnych foteli. Za kajutą znajduje się bufet, umywalnia oraz przedział na bagaż i towary. Nowe te samoloty posiadają naturalnie radio, centralne ogrzewanie i ponadto specjalną wentylację, dzięki której kajuta ma zawsze idealnie czyste powietrze. Na podkreślenie zasługuje wreszcie i ta okoliczność, że dzięki specjalnej izolacji i umieszczeniu silników na skrzydłach tylko po obu stronach kajuty warkot ich jedynie w nieznanym stopniu dochodzi do kajuty, skutkiem czego zbyteczne staje się chronienie uszu watą i można zupełnie swobodnie rozmawiać normalnym głosem.

PODRÓŻ SAMOLOTEM W ZIMIE.

Lecieć w zimie? Kiedy tak zimno na ziemi! Co dopiero musi być w powietrzu... brrr!

Rzeczywiście, pozornie takby się mogło wydawać. Jakże jest jednak w istocie?

Przychodzimy do biura miejskiego linii lotniczych, jedziemy wygodnym autobusem na lotnisko, wsiadamy do ogrzanego samolotu, „pożeramy“ kilkaset kilometrów przestrzeń w ciągu 2 godzin i jesteśmy u celu podróży wypoczęci i zadowoleni.

Ale jak jest z tem zimnem?

W zimie kursują wyłącznie samoloty, posiadające centralne ogrzewanie, w których temperaturę można dowolnie regulować. Dlatego też pasażerowie samolotowi nie potrzebują ubierać się specjalnie ciepło, a to tembardziej, że za drobną opłatą można w biurach P. L. L. „Lot“ na lotniskach wynajmować pledy. Wzięcie z sobą ciepłego

okrycia naturalnie nie zaszkodzi, gdyż przyda się ono przed podróżą i po wyjściu z samolotu oraz podczas przejazdu autobusem.

Lot w zimie jest tak samo przyjemny jak i w lecie. Gdy zaś śnieg pada, jest nawet spokojniejszy, bo płatki śniegu łagodzą siłę wiatru.

A teraz dodatnie strony komunikacji lotniczej specjalnie w zimie:

Odbycie podróży jak najprędzej.

Uniknięcie podróży w zimnym, lub nadmiernie ogrzanym wagonie, kiedy każde uchYLENIE okna lub drzwi na licznych przystankach grozi conajmniej katarem.

Zamiast w ścisiku i w dusznym wagonie, podróżujemy w towarzystwie tylko kilku osób, nie obawiając się braku miejsc, bo mamy napewno do swej dyspozycji zarezerwowany wygodny fotel i przez cały czas oddychamy czystym i zdrowym powietrzem.

Niewątpliwie zatem, kto chce w zimie odbyć podróż najwygodniej, powinien stanowczo wybrać samolot, a to tembardziej, że podróż nim nie kosztuje bynajmniej drożej, niż koleją, drugą klasą pociągu pośpiesz., a w wielu wypadkach jest nawet znacznie tańsza; samoloty zaś nasze kursują codziennie, nie wyłączając niedziel.

FILMY LOTNICZE.

29.I. w Warszawie, w sali Stow. Techników, wygłosił delegat niemieckiej Lufthany, p. Ludwig, dla zaproszonych gości odczyt o lotniczej komunikacji transatlantycznej.

Odczytowi towarzyszył pokaz dwóch filmów dźwiękowych. Jeden ilustrował pracę oceanicznych linii lotniczych, pokazał międzylądowania na statku-lotnisku, katapulty i t. p., na drugim widzieliśmy Zeppelin, jego loty, luksusowe urządzenie kabin, piękne egzotyczne widoki.

STAŚ — LOTNIKIEM.

Kto, będąc w stolicy, zapomni zaprowadzić synka na Karową, do teatru młodocianego widza, uczyni źle. Jeśli się nie ma syna, należy wziąć ze sobą córeczkę. Jeżeli ktoś nie ma pod ręką, albo na głowie własnych dzieci, polecamy zaprosić cudze. Wszyscy i wszystkie zabawią się doskonale, gdy obejrzą sobie świetnie napisaną przez p. Remusa czteroaktówkę „Staś lotnikiem“. Grają ją w soboty i niedziele. Początek o 4-tej po południu, a ceny przystępne. (Patrz fotografie u dołu).

Z ŻYCIA LIGI OBRONY POWIETRZNEJ I PRZECIWGAZOWEJ

NOWA EMISJA MARECZEK

L. O. P. P.

Zarząd Główny L. O. P. P. unieważnił z dniem 31 marca 1935 r. wszelkie mareczki LOPP., które dotychczas są w użyciu i w obiegu.

W ich miejsce wydał Zarząd Główny L. O. P. P. nową emisję mareczek:

a) członkowskich po 10 gr. i 50 gr. stwierdzających zapłatę składek członkowskich i

b) dobrowolnego opodatkowania po 5 gr., 10 gr., 20 gr., 50 gr. i 1 zł., stwierdzających złożenie dobrowolnych wpłat na rzecz L. O. P. P. Te same mają zastosowanie w czasie Tygodnia L. O. P. P. z wyjątkiem bezpłatnych mareczek reklamowych.

Mareczki powyższe zostały celowo wydrukowane w Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych, wobec czego dają pełną gwarancję wykonania i niemożności podrobienia, a wszelkie użytkowania w tym kierunku traktowane będą na drodze sądowo-karnej na równi z państwowymi papierami wartościowymi.

Zarząd Główny L. O. P. P. polecił swoim płatcom, by w międzyczasie wycofali z obiegu wszelkie dotychczasowe mareczki, by już z dniem 1 kwietnia 1935 r. były w obiegu tylko nowe mareczki i równocześnie zwrócili uwagę, że w przyszłości drukowania mareczek L. O. P. P. może dokonywać jedynie i wyłącznie Zarząd Główny.

CO SŁYCHAĆ W TERENIE?

Okrąg Tarnopolski. Biuro Zarządu Tarnopolskiego Okręgu Wojewódzkiego LOPP. przeniesione zostało do nowego lokalu przy ul. Mickiewicza 39. Tel. Nr. 233.

Okrąg Kielecki. W obwodzie Miejskim LOPP. w Sosnowcu objął z dniem 15 stycznia b. r. inż. Franciszek Gawęda obowiązki instruktora O. P. L. G.

Okrąg M. St. Warszawy. Celem ułatwienia ludności cywilnej w Warszawie zaopatrzenie się w sprzęt przeciwgazowy, Zarząd Okręgu LOPP. Stoł. M. Warszawy zorganizował sprzedaż ratą tego sprzętu za pośrednictwem swego Ośrodka propagandowego przy ul. Św. Kazyskiej 12.

Okrąg Śląski. Dnia 11 stycznia b. r. odbyło się w Cramonowie zebranie konstytucyjne nowego Koła Miejsowego LOPP. przy Hucie Królewskiej Warsztatów. Do tego nowego Koła przystąpił prawie wszyscy urzędnicy i robotnicy w liczbie około 4.000 osób. Witamy!

Okrąg Stołeczny m. Warszawy. Dnia 19 stycznia b. r. odbył się reprezentacyjny bal L. O. P. P. pod protektoratem Pani Prezydentowej Mościckiej. Bal ten urządzony staraniem Warszawskiego Koła Kobiecego L. O. P. P. odbył się w Salach Hotelu Europejskiego.

Biuro Komitetu Ścisłego Kół Kobiecych L. O. P. P. przeniesione zostało z ul. Mołotowskiej 14 do lokalu Zarządu Głównego przy ul. Wierzbowej 9. Pożatem biuro Warszawskiego Koła Kobiecego L. O. P. P. Stoł. m. Warszawy, Al. Jerozolimskie 6.

Okrąg Lwowski. Obwód Powiatowy L. O. P. P. w Przemysłu urządził dnia 9 lutego b. r. „bal reprezentacyjny“.

Okrąg Łódzki. Z dniem 15 stycznia b. r. instruktorem obwodowym O. P. L. G. na Obwód Powiatowy LOPP. w Radomsku został wyznaczony p. Grzegorz Osieński. Dotychczasowy instruktor p. Niedźwiedźki, który pełnił służbę w Obwodzie Powiatowym i Radomszczańskim — pozostał na stanowisku instruktora wyłącznie Obwodu Pow. LOPP. w Piotrkowie.

Okrąg Radomski Kolejowy. Dnia 3 stycznia b. r. odbył się pierwsze Walne Zgromadzenie delegatów z 8 Obwodów Kolejowych LOPP., należących do nowopowstałego w zeszłym roku Radomskiego Okręgu Kolejowego LOPP. Na zgromadzeniu tem wybrano Zarząd Okręgu z prezesem p. inż. Władysławem Rogińskim, Dyrektorem O. K. P. na czele:

Okrąg Lwowski. Lwowski Okrąg Wojewódzki LOPP. organizuje — jak co roku — kurs prelegentów, którzy przeszedłszy odpowiednie przeszkolenie, będą mieli za zadanie pomagać w propagandzie LOPP. we Lwowie i na prowincji.

Okrąg Tarnopolski. Na specjalnym zebraniu przedstawiciele wszystkich organizacji żydowskich w Tarnopolu założyli sekcję żydowską przy Obwodzie Powiatowym LOPP. w Tarnopolu.

Okrąg Kielecki. Zarząd Koła Miejsowego LOPP. w blokach na Pogoni w Sosnowcu urządził wspólny „placetek“ dla członków Koła zaproszonych gości.

Okrąg Warszawski. Schowek, który ma służyć jako środek wyszkolenia LOPP w połączeniu z komorą gazową i składnicą materiałów w Płocku przy ul. Kościuszki, jest już prawie skończony i w maju b. r. zostanie oddany do użytku.

4 STRONICA - Nr 10

NOWY ŚWIAT PIĄTEK, 11 STY.

Nowy Świat

THE POLISH MORNING WORLD
Published Daily and Sunday by
EDYTA SUJAN PUBLISHING CO., INC.
KOSCIUSKA A. S. 6.

Subscriptions rates outside of New York City, Daily	Przebieganie na prowincji
One Year	Rocznie
Six Months	Polsemialnie
Three Months	Trimestralnie
Subscription rates outside of New York City, Sunday	Przebieganie na prowincji
One Year	Rocznie
Six Months	Polsemialnie
Three Months	Trimestralnie
Subscription rates Manhattan and Bronx, Daily	Przebieganie w Manhattan i Bronx, wydanie cotdienne
One Year	Rocznie
Six Months	Polsemialnie
Three Months	Trimestralnie
Subscription rates Manhattan and Bronx, Sunday	Przebieganie w Manhattan i Bronx, wydanie niedzielne
One Year	Rocznie
Six Months	Polsemialnie
Three Months	Trimestralnie

NEW YORK OFFICE
10 BROAD STREET, NEW YORK N. Y.
Telephone: ALgonia 4-088.
FOREIGN OFFICE
EN. SHAWING 12 N. 4, WARSAW, POLAND.
Telephone: 211-98

CO MOŻEMY ZROBIĆ DLA POLSKIEGO MORZA I DLA POLSKIEGO LOTNICTWA

Przed kilku dniami w artykule „Morze i Lotnictwo” zaznaczyliśmy, że wychodźstwo nasze powinno szerzej i serdeczniej zainteresować się sprawami rozwoju żegluga polskiej na wodach międzynarodowych i sprawami polskiego lotnictwa. Wskazaliśmy na dwie te rzeczy jako bezwzględnie pierwszorzędnej wagi dla rozwoju Rzeczypospolitej Polskiej, a pośrednio i dla nas zagranicą, którzy odczuwamy skutki wzrostu potęgi naszej Macierzy.

Ze wszystkich stron spłynęły się do nas pytania w jaki sposób mogłoby akcja na rzecz Morza i Lotnictwa w Polsce zająć się wychodźstwo? Nie bawiąc się przeto w zbyt długie wywody, postaramy się nasze zapatrywania jak najkrócej i jak najwyraźniej wyłożyć.

Nie jesteśmy za tworzeniem nowych organizacji. Sądymy, że ich jest dość, albo i za wiele na wychodźstwo. Ale sądymy, że byłoby wskazane utworzenie przy każdej organizacji i przy każdym wogóle towarzystwie lub zrzeszeniu polskiem, specjalnych wydziałów do popierania Ligi Morskiej i Kolonijalnej i do popierania Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwigazowej Polski.

Udział nasz w rozwoju naszej Macierzy na morzach zaznaczyłby się musiał głównie propagandą. Tak wśród swoich, jak i obcych.

Za rok, a zapewne wcześniej, pomiędzy Gdynią i New Yorkiem zaczynają kursować nowe parowce pasażerskie pod banderą polską: „Pułaski” i „Batory.” Wiekie te okręty muszą mieć pasażerów nie tylko polskich, ale stać się i o obcych.

Możnaby tutaj powiedzieć, że Polonja nasza, która dotąd tak dzielnie popierała linię Gdynia - Ameryka, będzie i nadal to czyniła. Można również dodać, że sprężystość samej linii i wartość okrętów całkowicie wystarczą.

Według naszego jednak mniemania, akcja wychodźstwa, akcja bardziej skoncentrowana jest bezwzględnie potrzebna.

Towarzystwo Żegluga Polskiej nie sprzedaje udziałów i przeto nie o pomoc finansową tutaj chodzi. Ale wychodźstwo nasze mogłoby swoim kosztem udekorować rzeźbą czy obrazem nowe okręty polskie. Mogłoby do wielu rzeczy w związku ze sprawą morską się przyczynić.

Druga sprawa — Lotnictwo, — mniej bezpośrednio z naszym życiem się łączy niż sprawa Morza. Ale kilkakrotnie składki wśród nas na loty i przeloty transatlantyczne dowiodły, że i Lotnictwo polskie nas bardzo interesuje i że cieszymy się ogromnie z sukcesów, jakie aeroplan i lotnik polski odnoszą na polu międzynarodowym.

Te dorywcze jednak składki należałoby skierować na jedną drogę i na cele bardziej praktyczne.

W roku 1936 w Polsce znowu odbędzie się „Challenge,” czyli międzynarodowy turniej lotniczy.

Czy nie byłoby pięknie, gdybyśmy zdobyli się na jeden bodaj aeroplan, który stanąłby do zawodów pod znakiem Polonji amerykańskiej?

I na to nie trzeba urządzać wielkich polewów, zbiórek i t.p. Każde towarzystwo zosobna, albo też organizacje wyznaczyłyby podatek od jednego do pięciu centów miesięcznie od każdego członka. Pieniądże byłyby składane do jednego komitetu wspólnego i dzielone równo na sprawy morskie i na sprawy lotnicze.

Oto cały nasz projekt. Ma on tę złą stronę, — co napewno powiedzą pesymiści, — że trudno, a nawet niemożliwym jest zaprzęgnąć cie do akcji wspólnej naszego wychodźstwa.

Ale jeśli nie dałoby się pogodzić ambitnych naszych przywódców, to i tak wierzymy, że wychodźstwo da mu swe poparcie. Da z tej prostej przyczyny, że nie wymaga on żadnych nadzwyczajnych wysiłków, a nas wszystkich głębiej zainteresuje sprawami ważnymi dla Polski, wobec których nie możemy być obojętni.

W. B.

Życzenia Noworoczne dla L. O. P. P. z Australji.

KOLONJA POLSKA w Brisbane

z okazji BOZEGO NARODZENIA i NOWEGO 1935 ROKU

Ma zaszczyt przesłać tradycyjnym zwyczajem
SERDECZNE ŻYCZENIA
„WESOLYCH ŚWIAT”
I „DOSIEGO ROKU”

Z. W. Romaszkołowicz, Przesł. i Członek Korespondent
Radu Organizacyjnej Polaków z Zagranicy, czyli
ŚWIATOWEGO ZWIĄZKU POLAKÓW

Polonja amerykańska coraz więcej poświęca uwagi sprawom Polski.

Obok podajemy fotografię artykułu zamieszczonego w polskim dzienniku „Nowy Świat” w New-Yorku, gdzie na licznym zapytaniu czytelników Redakcja pisma daje obszerną odpowiedź w jaki sposób polak amerykański może przyczynić się do rozbudowy naszego lotnictwa.

UDZIAŁ KOBIEĆ W PRACY L. O. P. P.

Zupełnie się nie spodziewała równouprawniona kobieta, że razem z „prawami“ spadnie jej na głowę tak dużo różnych „odpowiedzialności“. Jedną z tych odpowiedzialności, zupełnie nieuchronnie spoczywającą na barkach kobiety współczesnej, jest konieczność jej czynnego udziału w opłg.

W stosunku do innych organizacji społecznych kobieta może zachować mniej lub więcej bierną postawę. Można płacić składki, urządzać imprezy dochodowe, może propagować ideę na różne sposoby, ale nie musi koniecznie być lekarzem chorób płucnych, gdy płaci składki na Ligę Przeciwgruźliczą, ani strażakiem, popierającym Straże Pożarne. Inaczej się ma rzecz, gdy chodzi o LOPP. Czy kobieta jest członkiem LOPP, czy nie, ideałem zamierzeń Ligi jest, aby była, wraz ze wszystkimi bez wyjątku kobietami w kraju, uświadomiona, przeszkolona i przygotowana do opłg. Stało się to koniecznością, koniecznością wobec oblicza dzisiejszego ustroju społecznego, wobec choćby najdalszych i najbardziej odsuwanych widoków przyszłej wojny.

Gdy grozi walka powietrzna ponad całym terenem kraju — na całym terenie kraju musi być rozsnuta zwarta i świadoma organizacja obrony.

Gdy atak z frontu przenosi się na wewnątrz kraju — nie tylko żołnierz musi być mężny i wyćwiczony, ale całą jego rodzina, która jest, wobec tych nowych metod walki, narówni z żołnierzem narażona.

Na pozostałą w domu kobietę spada odpowiedzialność za całość tego domu i bezpieczeństwo rodziny. A w dalszym ciągu w dużej mierze i za ład i porządek na terenie wnętrza kraju.

Okrucieństwo tego faktu, że wszyscy są narażeni — i słaby i mocny i winny i niewinny, musi być złagodzzone przez wspólny wysiłek społeczeństwa w utworzeniu zorganizowanej opłg, sięgającej w głąb każdego prywatnego domu i nie omijającej żadnej jednostki.

LOPP ma możność wstrząśnięcia wszystkich obojętnych. LOPP siecią swej organizacji na terenie całego kraju sęczy ideę konieczności zorganizowania każdego ośrodka życia i pracy w opłg. W tym celu LOPP obejmuje i kobiety. Z jednostek uświadomionych Liga utworzyła Koła Kobięce LOPP, które mają za zadanie docierania do wszystkich kobiet, a szczególnie do niezorganizowanych i nakłaniania ich do szkolenia się w opłg.

Ta praca jest dopiero podkładem pod właściwą pracę organizacyjną. Przeszkolone, uświadomione i przekonane o potrzebie karność kobiety muszą przygotować swe domy na wypadek napadów lotniczych, muszą się zorganizować i muszą być objęte ogólną siecią organizacyjną opłg, obowiązującą cały kraj.

Kobieta, która się uchyla od obywatelskiego obowiązku przeszkolenia się w opłg., nie tylko narazi siebie i rodzinę na skutki ataku gazowego w razie przyszłej wojny, ale stanie się przyczyną złego funkcjonowania całości o-

brony, luką w sieci ogarniającej cały kraj organizacji. Najwyższy czas, żeby kobiety zdały sobie sprawę, że konieczność opłg. jest tak samo dla kraju nieuchronna, jak konieczność posiadania sił zbrojnych. Uchylenie się kobiet od obowiązku przeszkolenia i zorganizowania jest zupełnie tem samem, czem jest uchylenie się od ćwiczeń i służby wojskowej mężczyzn — to znaczy zwyczajną dezercją.

Jeśli do tej pory ten przykry moment nie dotarł do świadomości większości kobiet, to stało się to niewątpliwie dlatego, że jeszcze żadna wojna nie wymagała od kobiet tak wielkiej odpowiedzialności, jaka spocznie na ich barkach w wojnie przyszłości.

Idąc dalej, dla wszystkich, którzy żywią zrozumiałą niechęć do potworności wojny, dodać trzeba koniecznie, że dla kraju dobrze zorganizowanego i przygotowanego, tak pod względem materiału ludzkiego, jak technicznego, automatycznie zmniejszają się szanse wrogich napadów lotniczo - gazowych. Bowiem koszt ich jest tak wielki, że opłacać się mogą tylko tam, gdzie natrafiają na nieumiejące się bronić społeczeństwo i gdzie mogą wyrządzić wielkie szkody. Małe jest natomiast prawdopodobieństwo ataku na kraj, gdzie organizacja, albo do szkód nie dopuści, albo je w szybkim tempie naprawi.

A zatem, od poczucia odpowiedzialności kobiety polskiej zależeć będzie w wielkiej mierze, jak szybko posuną się naprzód przygotowania do opłg poszczególnych rodzin i wogóle ludności cywilnej.

Anna Malatyńska.

Kalendarzyk historyczny

m-c Luty (red. D. G. W.)

1 lutego 1908 r. powstał w Niemczech „Aeroklub von Deutschland“.

1 lutego 1917 r. powstały w Warszawie „Pierwsze Kursy Lotnicze Polskiego Towarzystwa Żegluga Napowietrznej“.

3 — 4 lutego 1935 r. Jedyne w Europie do- roczne zawody zimowe pod nazwą „Lubelsko-Podlaskie Zimowe Zawody Lotnicze“, zostały w b. r. odwołane.

4 lutego 1935 r. Pierwsze posiedzenie w 1935 r. Zarządu „Federation Aerienne International“ w Paryżu (na porządku dziennym sprawa ustalenia terminu zawodów balonów wolnych o puchar Gordon-Bennett'a).

5 lutego 1929 r. odbył się pierwszy lot samolotu (Junkers G 24), z silnikiem Diesel, przystosowanym do ropy naftowej.

6 lutego 1918 r. Otwarcie pierwszego Kursu Lotniczego dla Oddziałów Polskiego Korpusu Posiłkowego.

6 lutego 1934 r. Otwarcie pierwszego Kursu Instruktorów Wydziałów Lotniczych przy Okręgach Wojew. L. O. P. P.

7 lutego 1927 r. Zapoczątkowanie akcji L. O. P. P. na Polesiu — Zarząd Główny L. O. P. P. ukonstytuował urząd Komisarza Wojewódzkiego L. O. P. P. w Brześciu nad Bugiem.

10 lutego 1928 r. połączenie Ligi Obrony Powietrznej Państwa z Towarzystwem Obrony Przeciwgazowej.

10 lutego 1934 r. Czechosłowacja urządza pierwszą publiczną Wystawę Obrony Przeciwlotniczo-Gazowej.

12 lutego 1784 r. Polak Okraszewski wypuścił w Warszawie pierwszy balon własnej konstrukcji.

13 lutego 1919 r. W Poznaniu powstaje 1-sza Wielkoposka Eskadra Lotnicza (obecnie 12-ta esk. lini.)

14 lutego 1916 r. Lotnicy austriaccy bombardują Medjolan, czyniąc niepowetowane straty wśród zabytków historycznych.

14 lutego 1919 r. W Poznaniu powstaje 13-ta Eskadra Lotnicza.

16 lutego 1915 r. Użycie bojowe potężnego zespołu 48 samolotów przez Francuzów i Anglików przeciw Niemcom dla zbombardowania Ostendy i Zeebrugge.

19 lutego 1916 r. Rosyjskie samoloty bombardują zajęty przez wojska austriackie Buczacz oraz st. kol. Monasterzyska (na st. Monasterzyska zrzucono 700 kg. bomb).

21 lutego 1784 r. Profesorowie Akademii Krakowskiej, Jan Śniadecki i Jan Jaśkiewicz puszczają doświadczalny balon własnej konstrukcji.

24 lutego 1924 r. Obecny Król Rumunii, Karol II-gi, podówczas Następca Tronu Królestwa Rumunii, uzyskuje tytuł obserwatora lotniczego.

25 lutego 1910 r. Na zawodach lotniczych w Wiedniu, Polak, inżynier Warchałowski, zdobywa nagrodę za 15-minutowy lot bez pasażera, oraz nagrodę za 5-minutowy lot z pasażerem na samolocie typu Farman.

26 lutego 1916 r. Francuski as myśliwski, Navarre, w walce powietrznej nad Verdun, zestrzelił dwa niemieckie samoloty.

27 lutego 1870 r. Gustaw Lambert ogłasza swój projekt dotarcia do bieguna północnego na sterowcu.

Zarys rozwoju szybownictwa w Zw. Strzeleckim.

Do roku 1934, ruch w sporcie szybowcowym na terenie Związku Strzeleckiego przejawiał się tu i ówdzie i był uprawiany prawie że przez poszczególne tylko jednostki w egzystujących sekcjach aeroklubów lokalnych, czy kół szybowcowych L. O. P. P. Pod koniec roku 1933, a na początku roku 1934 zaczęła młodzież strzelecka interesować się szybownictwem i tworzyć tu i ówdzie sekcje szybowcowe, szkolące się samodzielnie, w miarę posiadanych środków.

W tym też czasie powstało kilka strzeleckich oddziałów lotniczych, jak w Bydgoszczy, we Lwowie i Lublinie, które poza swą nazwą i jednocześnie u siebie adeptów latania i pers. rezerwy lotnictwa, niczem nie różniły się prawie od innych oddziałów terenowych Z. S. Jednakowoż pod do latania stawał się coraz silniejszy tak dalece, że niektórzy członkowie po uzyskaniu pierwszych kategorii szybowcowych, konstruowali nawet swojego pomysłu typy szybowców i latali na nich.

Toteż rok 1934 zastał już w Z. S. „narybek“ (przeważnie jeszcze tylko teoretycznych sportowców szybowcowych), którym brak wytycznych i kierunku ich prac, własnych instruktorów, sprzętu, terenów i w wielu wypadkach odpowiednich kredytów uniemożliwiał realizację ich zamiarów. Różne efekty pracy poszczególnych jednostek i oddziałów wskazywały zwierzchnim czynnikom, na to, że należy ten mocno już kiełkujący ruch ująć w pewne ramy i poprowadzić w myśl zgóry obmyślanych i przygotowanych wytycznych, nie pozwalając mu na zmarnowanie się i zatracenie całej energii świeżego zapалу, który zda-

Strzelcy przy szybowcu.

Nagrody, zdobyte przez Strzelecki Klub Szybowcowy w Bydgoszczy na zawodach w r. 1934.

wał się zapowiadać. Toteż z ramienia głównych władz strzeleckich przystąpiono do położenia podwalin pod silną przyszłą organizację.

Już z wiosną r. 1934 Władze Główne Z. S. rozpoczęły zasadnicze posunięcia, przygotowujące organizację tego ruchu w sporcie szybowcowym. Po dokładnym zbadaniu terenu okazało się, że znajduje się zarejestrowanych w oddziałach około 100 członków, zajmujących się tym sportem, w której to liczbie około 50 proc. posiadało już najniższe kategorie pilotów szybowcowych. Na pozostałe 50 proc. złożyli się adepci surowi, względnie tacy, którzy posiadali ukończone kursa teoretyczne,

w czym było też wielu mechaników rezerwy wojsk lotniczych i pewne kwantum pilotów motorowych. Wśród wyżej wymienionych Związek posiadał dwu instruktorów z ukończoną kategorią pilota szybowcowego urzędowego, jednego do szkolenia terenowego, drugiego do szkolenia za samochodem. Posiadano więc, jak z tego widać, dość adeptów, którym wskazano centralnie możliwości ich dalszego szkolenia się, wydając terminarz kursów i praktyk szybowcowych w kraju na r. 1934. To umożliwiło komendantom Okręgów (podokręgów) kierowanie kandydatów do różnych szkół szybowcowych, szkolących przez cały okres wiosenno - letni. Dalej należało tworzyć odpowiednią kadre instruktorską, która mogła ideowo prowadzić później fachowo całą pracę w poszczeg. Okręgach i podokr. Zw. Strz.

Szkolenie instruktorów postanowiono subwencjonować, wplacając za kandydata opłatę wprost do jednośnego centrum czyto w Bezmiechowej, czy w Pollichnie - Pińczowie. Jako materiał na instruktorów wybrano wyprobowanych strzelców o wysokiej wartości moralnej, a którzy już mieli do czynienia z lotnictwem, uwzględniając w pierwszym rzędzie pilotów motorowych.

Po pierwszych wytycznych, skierowanych w teren, ruch szybowcowy wzrósł do tego stopnia wśród członków Z. S., że nie mając jeszcze odpowiedniego regulaminu szybowcowego musiano unormować sprawę organizacji tymczasowymi przepisami, wydanymi przez Komendę Gł., zaś w kwestiach technicznych nakazano kierować się odnośnymi przepisami P. K. S., które wysłano w teren. Zdając sobie sprawę z tego, że po wyprodukowaniu pewnej ilości instruktorów, członkowie, nie posiadając sprzętu, nie będą mieli możliwości latania. Władze Główne Z. S. wskazały na sposoby nabycia szybowców bądź gotowych, bądź na możliwości ich wykonania drogą nabycia

licencji i przystąpienia do produkcji tam, gdzie warunki dawały rękojmię niezmarowania materiału i włożonego kapitału pracy i gdzie w przyszłości rozpoczęty ruch dawał gwarancję dalszej egzystencji. Katastrofalny wprost brak w terenie odpowiedniego materiału pomocy naukowych, których nabycie nie szło często w parze z kieszenią strzelecką, spowodowało Władze Główne do zajęcia się tą sprawą. Toteż niedługo elementarne przedmioty, uwzględnione w instrukcji szyb, P. K. S., a dotyczące się zakresu wiadomości z niższego kursu pilotażu, zostały przy bezinteresownej współpracy kilku fachowców, członków Z. S., opracowane i rozesłane do dyspozycji strzelców w terenie. Pomocą te wydano w charakterze skryptów. Opracowano meteorologię, mechanikę latania, budowę szybowców, przyrządy pokładowe, loty żaglowe i inne. Ponadto wskazano w okólniku, skierowanym do zainteresowanych, na podręczniki przydatne w szybownictwie własne i z literatury obcej, osiągając drogą interwencji K-dy Gł. Z. S. niższe ceny w odnośnych księgarniach. W ten sposób umożliwiono członkom pogłębianie ich wiedzy specjalnej. Ponadto nakazano nabywać odpowiednią literaturę bibliotekom strzeleckim, gdzie włączono podręczniki, omawiające lotnictwo, modelarstwo i oplgaz.

W tym też czasie poza dalszymi pracami w związku z ukończeniem regulaminu szybowcowego Z. S. celem najintensywniejszego wykorzystania posiadanych funduszy na szkolenie, uwzględniając niewspółmierność żądanych przez centra szybowcowe opłat, zwrócono się do Min. Komunikacji z prośbą o interwencję celem uzyskania zniżek za szkolenie, na ogólnych warunkach, przyznanych organizacjom lotniczym. Zniżki te osiągnięto po zgodzie zarządu Aeroklubu lwowskiego. Chcąc rozszerzyć i propagować sport szybowcowy wśród swych członków i umożliwić im uprawianie go, polecono nawiązywać z pokrewnymi organizacjami t. zw. porozumienia szybowcowe, które jak w K. P. W. w Poznaniu przyniosły pomyślne rezultaty, dając tam efektywnie wyszkolonych 17 strzelców do kat. A.

W międzyczasie ukończono już w Komendzie Gł. Z. S. prace nad regulaminem strzeleckim, na który złożyły się cztery części, omawiające w pierwszej zagadnienia organizacyjne, w drugiej sprawy wyszkoleniowe, w trzeciej techniczne, a w czwartej ogólne. Tak potraktowany strzelecki regulamin został przedstawiony do zatwierdzenia przez Ministerstwo Spraw Wojskowych i Komunikacji, po uprzednim uzgodnieniu go z Polskim Komitetem Szybowcowym. W głównym zarysie regulaminu oparł się na istniejącej instr., zatwierdzonej przez Min. Komunikacji, uwzględniając dezyderaty Zw. Strzeleckiego, jako organizacji totalnej. Sama organizacja strukturalna Klubów szybowcowych strzeleckich jest nieco zbliżona do organizacji kół szybowcowych, posiadając jednakowoż pełniejszy zakres wyszkolenia z uwzględnieniem szerszych zakresów i z podkreśleniem jego różnorodności i giętkości w stosunku do odnośnych warunków lokalnych i z tem

związanych zagadnień. Uwzględniono tam też modelarstwo dla „Orląt” i oplgaz dla członków Związku, poza innymi działami. Ponadto jako kierowniczy czynnik i odpowiedzialny za tok wyszkolenia strzeleckiego i sportowego, uwypukla się w organizacji klubów, poza Zarządem, kapitan sportowy. Poza nim egzystują w Klubach stopnie vicekapitanów sportowych (sekcyjnych) i instruktorów przodowników. Dla członków Klubów przewidziano w regulaminie oddzielne umundurowanie i odznaki przynależności klubowej. Celem nierozdrabniania wysiłków, zezwolono na tworzenie się tylko jednego Klubu szybowcowego Z. S. na terenie odnośnego Okręgu wzgl. podokręgu Z. S. i regulowanie całokształtu zagadnień szybowcowych przez Władze Zarządu Klubów. Chcąc mieć gwarancje prowadzenia sportu szybowcowego i zagadnień strzeleckich na odpowiednim poziomie, Władze Główne Z. S. pozostawiły w swej kompetencji sprawę nominacji kapitanów.

Poza pracami, połączonymi z wydaniem zatwierdzonego przez Władze Państwowe i sportowe regulaminu, Władze Z. S. korzystając z uruchomienia kursów treningowych dla instruktorów w Bezmiechowej i w Komitecie L.O.P.P. w Kielcach, umożliwiły w r. 1934 wszystkim instruktorom i pilotom z kat. sportową Z. S., których szeregi szybko wzrosły, na dodatkowy trening na powyższych kursach, subwencjonując centralnie opłaty za kandydatów. Wkońcu Komenda Gł. Z. S. wystarała się o pomoc w materiałach z lotnictwa z Min. Spr. Wojskowych, umożliwiając tą drogą przeprowadzanie reparacji szybowców lokalnie, w warsztatach klubów.

Tak więc ogólnie przedstawiały się poczynania Władz Głównych Z. S., które postanowiły wykorzystać okres sześciomiesięczny, jako pełny rok organizacyjno-wyszkoleniowy, wykonując od razu całoroczny swój program.

Toteż w listopadzie strzelecka odprawa szybowcowa, przeprowadzona przez Ko-

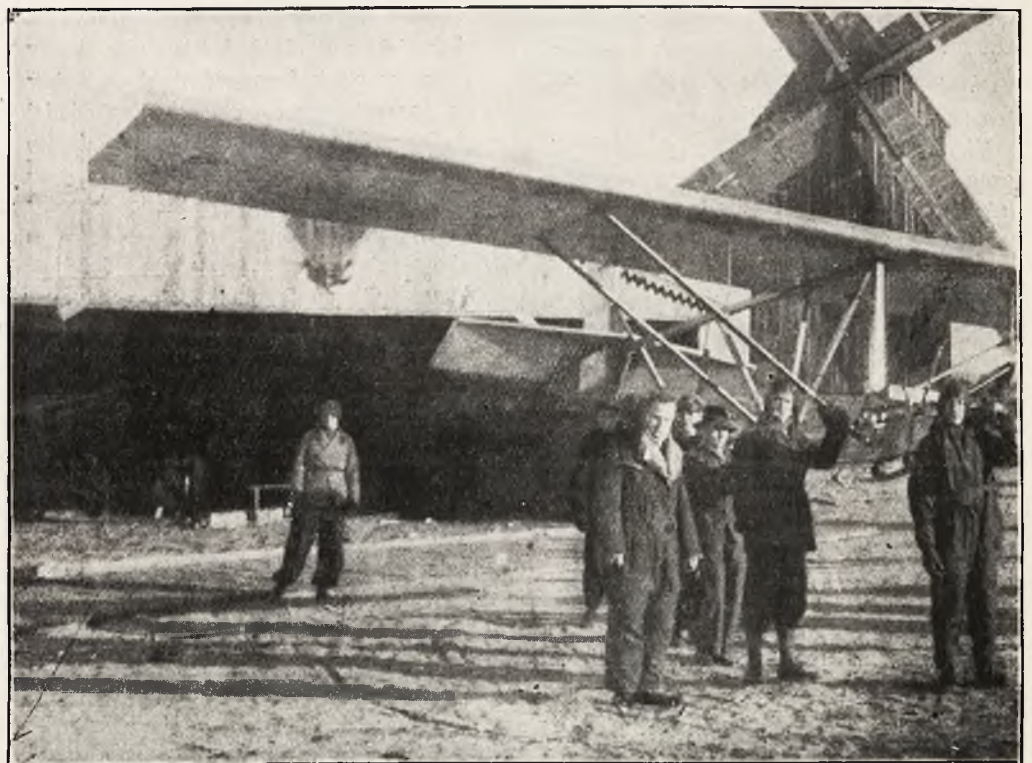
mendanta Głównego Z. S. pplk. Frydrycha Marjana, pierwsza tego rodzaju przyniosła w swym sprawozdaniu nieoczekiwane wyniki prac terenowych. Ze sprawozdań delegatów okazało się, że instruktorów poza posiadanymi wyszkolono 15, nie licząc pilotów z kat. C sportową, tak że obsadzono prawie wszystkie Okręgi i podokręgi Z. S. Ilość strzelców rejestrowanych w Klubach wynosi dziś ponad 600, z czego ponad 50 proc. z kategoriami A i B i ukończonymi kursami teoretycznymi. Oddano już też pewną ilość do P. W. Lot. Posiadany sprzęt gotowy i w budowie wzrósł z 3 szybowców i 2 samolotów do liczby 27 szybowców i 3 samolotów. Wzrosła też ilość członków fachowców pilotów rezerwy, jakoteż mechaników lotniczych. Całokształt prac na rok 1934 zamknięto nadwyżką, przekraczającą zamierzenia.

Obecnie Związek Strzelecki może jako jeden z pierwszych poszczycić się zdobytymi w roku 1934 nagrodami sportowymi, zdobytymi na konkursie szybowcowym L.O.P.P. w Bydgoszczy. Biorąc pod uwagę nadchodzący okres zimowy i przyszłą kampanię wiosenną, wydano program prac, w którym w najbliższej przyszłości wybija się na pierwszy plan budowa sprzętu, przygotowanie członków na kursach teoretycznych i produkcja własnych instruktorów modelarstwa i oplgaz, tych ostatnich w oparciu się o L.O.P.P.

Obecnie skoordynowany i wzmocniony młody ruch szybowcowy strzelecki pozwala ze spokojem patrzeć na dalszy rozwój tej dziedziny sportu, jakim jest szybownictwo, w Związku Strzeleckim, którego jedną z kardynalnych zasad jest ambicja pracy i samowystarczalność organizacyjna. Związek Strzelecki, wychowując swych członków, i na tej niwie idzie naprzód, stosując się do hasła Wódza Narodu, do hasła wyścigu pracy.

Mieczysław Szczudłowski.

Strzelcy udają się na szybowisko.

POLITYKA LOTNICZA I ZBROJENIA LOTNICZE W 1934 ROKU

Jesteśmy świadkami olbrzymiego wyścigu zbrojeń lotniczych, rosnących z roku na rok. Rok 1934 był specjalnie owocnym pod tym względem. Niemożliwość dojścia do porozumienia w sprawie ograniczenia zbrojeń doprowadziła do zawieszenia działalności Komisji Rozbrojeniowej Ligi Narodów i do wzmocnienia zbrojeń — specjalnie zbrojeń lotniczych — przez mocarstwa, rządzące światem.

Każdy zbroi się jedynie i wyłącznie dla zapewnienia sobie bezpieczeństwa. Każdy chce jednak być silniejszym nie tylko od swego przeciwnika, ale i przyniciela.

Dlaczego specjalnie lotnictwo jest tym ośrodkiem, skupiającym najwięcej zainteresowania pod względem zbrojeń? Odpowiedź jest bardzo łatwa. Choć siły powietrzne dzięki rozwojowi technicznemu samolotów, wybiły się na równorzędne stanowisko z armią lądową i marynarką, a przewyższała oba te elementy zdolnością do ataku zaczepnego który może być nieobliczalny w swych skutkach.

Według dotychczasowych zasad, armia broniła kraju przed wtargnięciem nieprzyjaciela w jego granice. Jeśli doszło do konfliktu zbrojnego, to starano się przerzucić teatr wojny do kraju nieprzyjacielskiego. Gdy się to nie udawało, starano się przynajmniej ograniczyć teren walk do małego pasa wykorzystując wszystkie przeszkody naturalne i sztuczne, celem stawienia skutecznego oporu nieprzyjacielowi.

Wszystko, co żyło za plecami armii walczącej na froncie, nie brało bezpośredniego udziału w wojnie i nie było narażone na żadne niebezpieczeństwo. Lotnictwo obaliło te zasady, dzięki właściwościom swej broni. Dla samolotu niema rzek, okopów gór, drutów kolczastych i t. p., może przekraczać granice kraju, czy linię frontu, może dowolnie skierować się w głąb kraju nieprzyjacielskiego, by nad wybranym obiektem zrzucić ładunek bomb.

Zmasowany atak lotnictwa bombardującego i bojowego, potężnie uzbrojonego, które przełamie wszelki opór, stworzony przez lotnictwo nieprzyjacielskie, będzie skierowany przede wszystkim na żywotne ośrodki komunikacyjne, przemysłowe, wojskowe i polityczne, celem zniszczenia tych czynników, które mają wpływ na przebieg toczącej się wojny na ziemi, oraz zdehumanizowanie i złamanie ducha ludności, przez czę-

ste nekane jej atakami z powietrza. Z tego widzimy, że dotychczas ograniczony teatr działań wojennych rozszerza się na cały kraj i jego ludność, nie biorącą bezpośredniego udziału w wojnie.

Zasięg dzisiejszych samolotów bombardujących, ich nośność i szybkość, jaka rozporządza, stwarzała nowe i nieobliczalne wprost w skutkach możliwości, jeśli chodzi o zaatakowanie przeciwnika w głębi jego kraju, w najczulszych jego ośrodkach, w których skupiają się: mózgi, nerwy i życiodajne arterie państwa.

Przed lotnictwem najlepiej się bronić własnym silnym lotnictwem. Jeżeli przeciwnik będzie wiedział, że nie tylko „oko za oko i zab za zab“, ale za jeden atak na bezbronne miasto, spotka to samo jego ludność w kilku miastach, nie będzie się kwapił do rozpoczynania kroków zaczepnych.

Lotnictwo jest dziś doskonałym środkiem zaczepnym i obronnym zarazem. Jest ono zdolne do walki w powietrzu i do niszcycielskiej akcji przeciw celom ziemnym upodobnionej do ognia artylerji najcięższego kalibru, ale o donośności, liczonej w setkach kilometrów. Zrzucenie stu, czy dwustu tonn bomb burzacych i zapalających, wreszcie gazowych, na wznaczonego obiekt czy miasto, to raptem jednorazowa wyprawa 2—3 dwuwizjonów bombardujących. A zwiększona ilość dwuwizjonów i powtarzane w nieskończoność ataki z powietrza, na coraz to nowe i inne skupienia ludzkie, dadzą rezultaty, o których okropności trudno mówić.

Groźba, jaką narzuciło lotnictwo, spowodowała ten wyścig zbrojeń, to stałe udoskonalanie sprzętu lotniczego, dążenie do hegemonji powietrznej, do opanowania przestworzy tak jak dotychczas miało to miejsce w stosunku do opanowania lądów i mórz.

I dlatego tak gwałtownie zbroją się państwa w powietrzu, widząc jedyne bezpieczeństwo w mocy swych sił powietrznych, zdolnych do obrony i ataku. Powstają niezależne armje powietrzne, potężne i doskonale uzbrojone, przeznaczone do samodzielnych operacji powietrznych nie związanych bezpośrednio z armją lądową i morską.

Oprócz współpracy, jaką lotnictwo, specjalnie do tego przeznaczone, będzie wykonywać na rzecz armji i marynarki, po-

wstał niezależny element sił zbrojnych: armja powietrzna, przeznaczona do niszczenia przeciwnika w powietrzu i do natarć na cele ziemne, leżące w głębi kraju nieprzyjacielskiego.

Stworzenie armji powietrznej, zdolnej do tego rodzaju działań, kosztuje olbrzymie sumy, które łączyć mogą tylko państwa bardzo bogate. Doskonałość i wartość lotnictwa zależy nie tylko od ilości, ale w pierwszym rzędzie od wartości sprzętu i ludzi którzy go używają i obsługują. Starania o to przeprowadzała ministerstwa lotnictwa poszczególnych państw olbrzymim kosztem wysiłków finansowych i ludzkich. Wysiłki te w postaci udoskonalień technicznych i uzbrojenionych organizacyjnych, wyszkoleniowych i t. d. były prowadzone bardzo intensywnie w ciągu roku 1934, dając szereg ciekawych nowości w tej dziedzinie.

Pokrótkce postaramy się omówić te najnowsze zdobycze, osiągnięte przez mocarstwa europejskie w dziedzinie zbrojeń powietrznych.

Francja jest dziś w trakcie reorganizacji (na mocy specjalnej ustawy) i przeobrażania się w nowoczesny sprzęt kosztem budżetu normalnego, wnoszącego dwa miliardy franków rocznie i nadzwyczajnego w wysokości trzech miliardów, rozłożonych na trzy lata. Powstaje tam armja powietrzna, wyekwipowana w nowoczesne samoloty bombardujące bojowe jedno i wieloosobowe, o zdecydowanym przeznaczeniu ofensywnym. Ich zadaniem jest uzyskanie przewagi w powietrzu i zdecydowane działania niszcycielskie w głębi kraju nieprzyjacielskiego, dlatego też samoloty, przeznaczone na uzbrojenie tej armji, mają odpowiednią szybkość, nośność i zasięg. Dane tych samolotów obracają się w granicach: bombardujące: szybkość do 300 km. na godz., nośność 2 tony bomb, zasięg 1.000 km., uzbrojenie kilka karabinów maszynowych; bojowe: wieloosobowe; szybkość około 320 km. na godz., nośność 1 tona bomb, zasięg do 750 km., pułap do 10.000 mtr.; uzbrojenie kilka karabinów maszynowych na ruchomych wieżyczkach, dających ostrzał we wszystkich kierunkach; dwuosobowe: szybkość do 380 km. na godz., uzbrojenie 2 k. m. pilota i 2 k. m. obserwatora; myśliwskie jednoosobowe: szybkość około 400 km. na godz., uzbrojenie k. m. i działka szybkostrzelne.

Anglia, której główna uwaga była poświęcona zadaniom obrony Londynu i wybrzeży, poszła obecnie w zdecydowanie innym kierunku. Już minister Baldwin w swym przemówieniu na temat zbrojeń powietrznych oświadczył, że granica, na której Anglia ma zamierzać się bronić leży nad Renem. To znaczy innymi słowy że z charakteru obronnego swej broni powietrznej przechodzi na zaczepną. Rezultatem tych zamierzeń jest uchwalenie dużego dodatkowego budżetu na zbrojenia powietrzne i powiększenie jednostek bojowych lotnictwa w określonym czasie o 41 eskadr. Jest znamiennym że stosunek samolotów bombardujących do myśliwskich ma wynosić 2:1. Dowodzi to że w skutku chce Anglia widzieć swoje bezpieczeństwo, a nie jak dotychczas w obronie. Dowodzący flota powietrzna Anglii generalowie uważają, że nie można wyczekiwać na atak i bronić się dopiero przed nim, a przeciwnie, należy uprzedzić przeciwnika i zaatakować go samego, by niszczyć go i stanowić silną groźbę odwetu, odebrać mu ochotę do nierozważnych poczynań zaczepnych. W tem oświetleniu rozumiemy, co znaczą słowa że obrona Anglii w powietrzu leży nad Renem.

Włochy były w osobie generała Douhet właściwie twórcą doktryny użycia lotnictwa w przyszłej wojnie jako zaczepnego środka ataku, mającego decydować o losach wojny. Według gen. Douhet armia lądowa ma początkowo zadania obronne, atak na kraj nieprzywielki przeprowadza lotnictwo, armia ziemna ma wykorzystywać sukcesy lotnictwa. Z małymi odmianami teoria ta przyjęła się i była powodem stworzenia takich sił powietrznych we Włoszech, jakie są konieczne do przeprowadzenia tego rodzaju samodzielnych zamierzeń zaczepnych lotnictwa. Dzięki temu rozbudowano silne lotnictwo bombardujące i myśliwskie, przeprowadzając szereg olbrzymich ćwiczeń z tego rodzaju działań. Aby nie pozostawać w tyle pod względem zbrojeń powietrznych, rozpoczęto przebrojenie lotnictwa w nowoczesne samoloty, kosztem budżetu specjalnego, wynoszącego 12 miliarda lirów.

Rosja jest dziś niewątpliwie jedną z najsilniejszych potęg lotniczych. Zbliżenie Francji do Rosji ma swe główne źródła, wg oficjalnych wynurzeń francuskich, w potęgę sił powietrznych stworzonych przez Rosję. W siłach tych widzi Francja pewne zabezpieczenie od wschodu w stosunku do Niemiec. Trudno jest operować co do Rosji konkretnymi cyframi, albowiem pochodzące stamtąd wiadomości trzeba brać krytycznie. Fakt jest, że Rosja niezależnie się zupełnie od zagranicy pod względem budowy silników i samolotów. Według oficjalnego planu pięcioletniego, do końca 1935 r. uzbrojenie lotnictwa ma wynosić 5 tysięcy samolotów. Obecne siły lotnictwa rosyjskiego obliczają na 3.500 samolotów.

Wizyta naszego lotnictwa w Rosji i rosyjskiego u nas, w Paryżu i Rzymie, dała

nam możliwość zapoznania się z doskonałymi samolotami bombardującymi, o dużym zasięgu i nośności, całkowicie rosyjskiej konstrukcji i produkcji. Niewątpliwie, ze względu na swe interesy polityczne na wschodzie i przestrzenie, jakimi się tam będzie operować w razie wojny, musi Rosja posiadać potężną flotę powietrzną o bardzo dużym zasięgu. W tym zresztą kierunku idą usiłowania rosyjskie. Wystawiona na wystawie lotniczej w Paryżu część podwozia zbudowanego w Rosji olbrzymia powietrznego „Maksim Gorkij” zaopatrzona była w opony, których średnica równała się wzrostowi wysokiego człowieka. Daje to pojęcie o wymiarach samolotu, a olbrzym ten przeszedł już wszystkie próby z wynikiem dodatnim i ma być budowany serjownie. Oczywiście, że dla zagranicy będzie się on nazywał samolotem komunikacyjnym, ale prawdopodobnie nie mu nie zaszkodzi przewozić również wielkie ładunki bomb na olbrzymie przestrzenie.

Z faktem silnej floty powietrznej Rosji, o charakterze zaczepnym należałoby się liczyć bardzo poważnie. Flota ta jest obecnie zaobserwowana na wschodzie, ale czy tak zawsze będzie?

Niemcy, oficjalnie rozbrojone, walczą uparcie za równouprawnieniem zbrojeń. Niezależnie od tego zbroja się energicznie, poświęcając specjalną uwagę swemu lotnictwu. Stworzenie ministerstwa lotnictwa, organizacji dowodzenia podziału terytorjalnego, rozbudowa przemysłu, lotnisk, szkół, najnowsze typy samolotów i silników, wreszcie blisko półmiliardowy budżet lotnictwa, to wszystko dowodzi, że praca w tej dziedzinie wro Umundurowane, wojskowo szkolone i zdyscyplinowane lotnictwo, rozporządzające nowoczesnym sprzętem o wysokiej wartości i zdolnym do natchmiastowej przeróbki i przystosowania dla celów wojennych, to siła, która tylko z nazwy a nie z istoty, określona jest jako lotnictwo cywilne. Zdaje się, że już niedługo czas dzieli ich od oficjalnego przemianowania się i przemałowania znaków cywilnych na wojskowe na swych doskonałych samolotach.

Specjalnie silnie rozbudowane lotnictwo komunikacyjne, rozporządzające doskonałymi samolotami, o dużej nośności, i zasięgu, stałowi trzon ich lotnictwa bombardującego, przeznaczonego do działań zaczepnych. Dziś podnoszą lament na temat rzekomej swej bezbronności, ale prawdopodobnie uży-

skają legalizację swych zbrojeń, które przeprowadzają konsekwentnie pod takim czy innym płaszczykiem, ze zgodą lub też bez niej, zainteresowanych państw.

Dzięki ich zdolnościom organizacyjnym, konstrukcyjnym i produkcyjnym, oraz silnej akcji w kierunku odbudowy swych wojskowych sił powietrznych, musimy już dziś liczyć się realnie z potęgą powietrzną Niemiec nie czekając na oficjalne zalegalizowanie tego stanu rzeczy.

Zbrojenia powietrzne mniejszych państw mają tak samo miejsce, jedynie w mniejszym zakresie ilościowym, wywołanym względami budżetowymi.

Cały świat zbroi się w powietrzu: Ameryka i Japonia nie pozostają w tyle, biorąc bardzo silny udział w ogólnym wyścigu zbrojeń lotniczych.

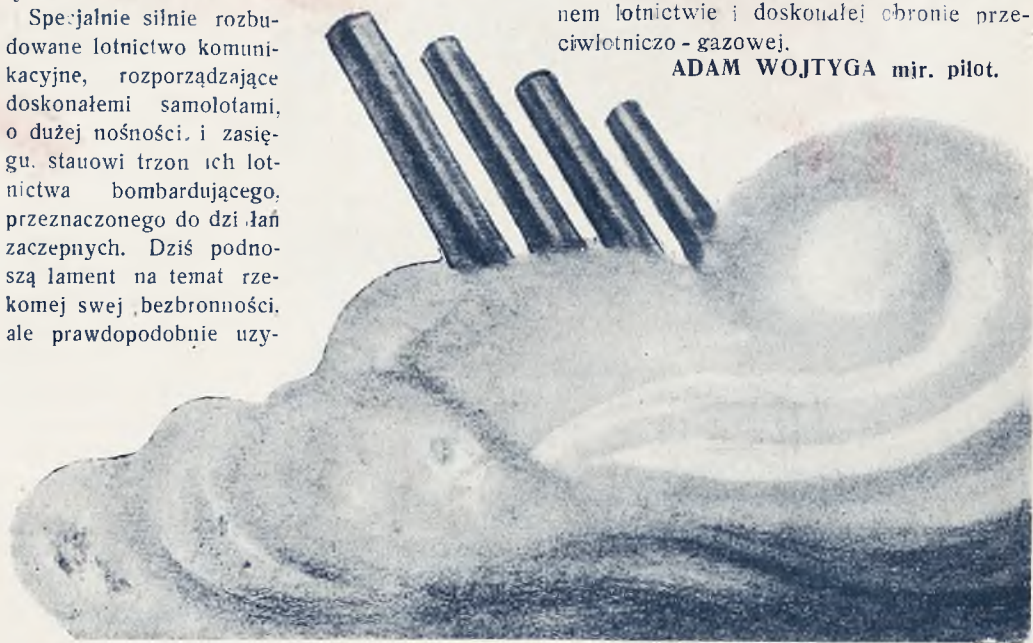
Jak widzimy, rok 1934 nie został zamierzony pod względem zbrojeń powietrznych i co ważniejsze, że zbrojenia te będą niewątpliwie prowadzone intensywnie dalej i w tym roku, albowiem zamało jest jeszcze ufności wzajemnej między narodami, aby zechcieli one zawierzyć swe bezpieczeństwo nawet najwięcej uroczystie podpisanym zobowiązaniom pokojowym.

Biorąc te wszystkie względy pod uwagę musimy tem silniej i intensywniej pracować nad organizacją i wzmoczeniem obrony przeciwlotniczo-gazowej.

Droga prowadząca do tego jest jasno określona celami i statutem L.O.P.P. Z jednej strony, musimy udzielić pełnego wsparcia materialnego i moralnego naszemu lotnictwu, aby w rozwoju i wartości dotrzymało kroku zagranicy, a z drugiej: musimy jaknajszybciej wyszkolić i wyposażyć obronę przeciwlotniczą i przeciwgazową powołaną z pośród ludności cywilnej, zorganizowanej w L.O.P.P., do obrony kraju. W dalszej konsekwencji będziemy musieli zaznajomić i przysposobić do obrony przed niebezpieczeństwem, zagrażającym z powietrza, całe społeczeństwo.

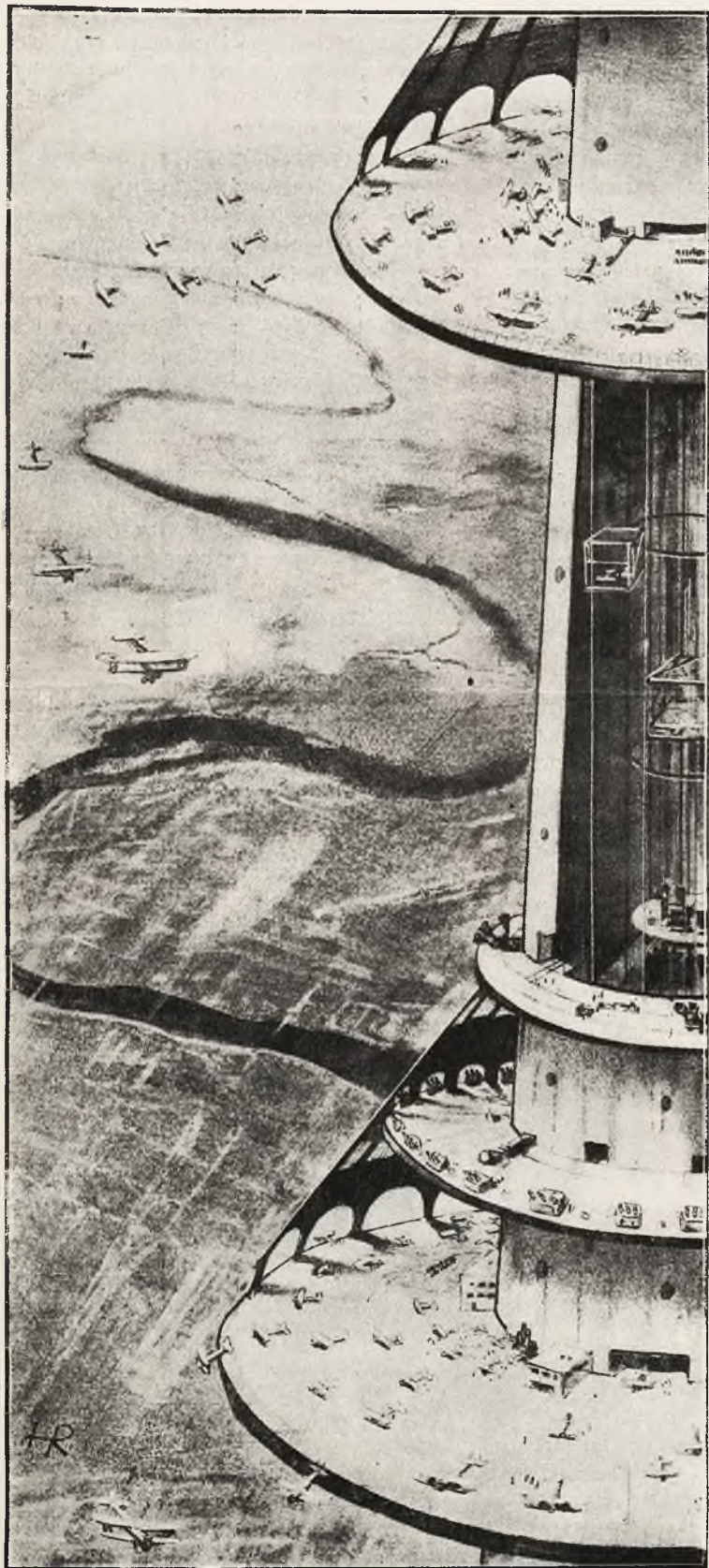
Niebezpieczeństwo nie śpi. Cały świat, pomimo hasła pokojowych, zbroi się w powietrzu. Bezpieczeństwo znajdziemy tylko i wyłącznie we własnych siłach. — w silnym lotnictwie i doskonałej obronie przeciwlotniczo-gazowej.

ADAM WOJTYGA mjr. pilot.

FANTAZJE BUDOWLANE

Niebezpieczeństwo napadów lotniczych na miasta, oraz możliwości zastosowania bomb burzących, zapalających i gazowych przeciwko ludności cywilnej, wywołały dążenie do znalezienia najbardziej odpowiednich konstrukcyj budowlanych i najskuteczniejszych rodzajów obrony przed napadami z powietrza. Nic też dziwnego, że w krajach, jak np. we Francji, które już w czasie wielkiej wojny miały sposobność poznać skutki nieprzyjacielskich napadów lotniczych, powstają coraz to nowe, a zarazem nieraz dziwaczne pomysły budowlane.

Projektowana wieża obronna w przekroju.

Domy - wieże pomysłu Le Corbusier'a.

Ostatnim wymysłem tego rodzaju jest projekt inżynierów francuskich, H. Lessier i Faure Dujarric, którzy zaproponowali władzom francuskim wybudowanie olbrzymiej żelbetowej wieży obronnej pod Paryżem. Wieża miałaby posiadać wysokość 2 kilometrów, podstawę o średnicy 210 metrów, szczyt o średnicy 40 metrów. Byłby to więc stożek, wewnątrz którego krążyłoby 5 wind elektrycznych, z których 2 byłyby przeznaczone dla ludzi, a 3 dla transportu samolotów i sprzętu wojennego. Wieża miałaby posiadać 3 platformy: jedną na wysokości 600, drugą na 1300, a trzecią na 1800 metrów. Mają one służyć jako lotniska dla eskadr obrony i jako pozycje artylerii przeciwlotniczej, reflektorów i aparatów podsłuchowych. Poza tym mieściłyby się tam instalacje oświetleniowe, hangary, stacje radiowe i meteorologiczne oraz pomieszczenia dla obsługi i personelu. Waga samej konstrukcji wyniosłaby około 10 milionów ton.

Pomijając wszelkie materialne trudności w wykonaniu projektu, należy wątpić w skuteczność tej nowoczesnej wieży Babel, która byłaby doskonałym celem dla bombardowania lotniczego i artylerii nieprzyjaciela.

Pierwszym, opracowanym technicznie pomysłem drapaczy chmur dla celów obrony przeciwlotniczo-gazowej był projekt Vauthier — Le Corbusier. Przewidywał on budowę domów — wież, dochodzących do 90 metrów wysokości, wznoszących się na palach stalowych, opartych na betonowych fundamentach. Żelbetowy dach budynku miał posiadać grubość 1 metra. Pierwsze piętro znajdowałoby się na wysokości kilkunastu metrów od ziemi. Bomby gazowe, wybuchające na ziemi, byłyby więc dla mieszkańców mało groźne. Bomby zapalające oraz lekkie bomby burzące wybuchłyby, nie wyrządzając większej szkody na żelbetowym dachu budynku.

Pomimo znacznie skromniejszych rozmiarów tego projektu, w porównaniu z planem wieży obronnej, zarówno koszty, związane z jego realizacją, jak i mała celowość tej podniebnej fortecy sprawiły, że zaliczamy go również do dziedziny fantazji budowlanych.

Ż.

(Dokończenie).

Baloniak ten wskazuje nam również kierunek wiatru warstwy w jakiej się wznosi. Celem zbadania kierunku wiatrów od 4.000 m. to jest od warstwy w jakiej jesteśmy, do ziemi wypuszczamy kilka taśm i jeden mały spadochronik z obciążeniem około 75 gr.

Na podstawie powyższego stwierdzamy, iż wiatry na wysokości od 500 do 2.500 m posiadają szybkość około 50 km, lecz kierunek od S. W. do S. Wiatry powyżej 2.500 m są w kierunku na wschód, lecz szybkość ich jest znacznie mniejsza.

Rozważamy, czy korzystniej nam będzie przejść w warstwę dolną i posuwać się szybciej na północ wschód, czy też utrzymać kierunek wschodni. Pora dnia i chmury znajdujące się na wysokości 2.000 m, które mogłyby wpływać na zerwanie równowagi i temsamem przerwanie lotu wpływają na decyzję kpt. Hynka, utrzymując balonu nad chmurami, by przetrwać przedostanie się przez pas wyżowy.

Postanowienie to utrzymujemy pomimo, iż szybkość wiatru na wysokości balonu zmniejsza się do 10 km na godzinę.

Wschód staje się dla nas magnesem — gwiazdą Betleemska.

W badaniu kierunków naszego posuwania się zwracamy uwagę na kompas, umocowany do boku deski, na odchylenia jego powstałe przy uruchomieniu radja i za każdym razem po stwierdzeniu kierunku wschodniego lub południowo i północno wschodniego mówimy, iż kierunek jest dobry.

O godzinie 10 m. 20 wypuściliśmy parę gołębi z meldunkami. Jeden z nich poderwał się zaraz i zataczał koło. Drugi rozejrzał się naokoło, a ujrawszy na tle chmur swego przyjaciela dopiero sfrunął.

Poszybowały para łagodnie ku ziemi i wkrótce zniknęły nam z oczu, w chmurach. Żał było nam rozstawać się z nimi, lecz z każdą godziną zwiększała się odległość jaką miały przebyć.

Układ chmur pod nami zmienia się stale. Raz chmury tworzą zwarta warstwę, to znów odsłaniają pod nami mniejszy lub większy szmat ziemi.

Szybkość posuwania się maleje. O godz. 14 w przerwie chmur widzimy rzekę i nad nią położone miasto Nowogród Siewierski. Obok miasta widać lotnisko, z którego startuje samolot.

Posuwające się chmury szybko zasłaniają lotnisko, samolot wyłania się z chmur i ruchem spirali wznosi się stopniowo coraz wyżej. Po pięciu okrążeniach samolot wznosił się na naszą wysokość — okrażając nas ręką daje znak byśmy lądowali.

Wyrzucamy jeden meldunek. Samolot

WŁADYSŁAW POMASKI por. pil. balonowy

dalej krąży wokół nas i strzałem rakiety ku ziemi przynagla nas do lądowania.

Wyrzucamy drug. meldunek, a następnie trzeci. Samolot krąży i zapewne nie znając dokładnie celu naszego lotu oddaje jeszcze dwa strzały z rakiety ku ziemi. Po 20 minutach krążenia słyszymy słabszą pracę silnika, poczem samolot obniża swój lot i ginie w chmurach. Przez ten czas posuwając się nawet bardzo powoli oddaliśmy się od miasta, które zasłoniły całkowicie chmury.

Zapas piasku zmniejszył się bardzo, gdyż zanotowaliśmy już ilość wyrzuconego do 550 kg, czyli pozostało tylko 300 kg.

Przesunięcie się tarczy słonecznej na zachodnią stronę powoduje oziębienie balonu, a temsamem dążność jego do opadania.

Utrzymanie równowagi wymaga zwiększonego balastowania. Całkowity zachód słońca za chmury spotyka nas o godzinie 17 czasu środkowo-europejskiego na wysokości 2.500 m.

Celem utrzymania balonu na pożądanej wysokości wyrzucamy prowiant, a mianowicie: jabłka, pomidory, konserwy, chleb i dwie butle, z których tlen wypuściliśmy poprzednio w powietrze.

Butle od tlenu wyrzuciliśmy z małymi spadochronami i karteczka, na której w kilku językach, między innymi i po rosyjsku jest zaznaczone, iż znalazca za zwrot otrzyma tytułem nagrody od Aero-Klubu Rzeszypospolitej 10 złotych.

O godz. 17.30 po całkowitem zrównoważeniu balonu przystępujemy pierwszy raz do spożycia gremjalnego posiłku, gdyż spodziewamy się, że do rana posilać się nie będzie czem.

Obawa jest nie dlatego, żeśmy zabrali za mało posiłku, lecz dlatego, że rozprzeczmy go po ziemi rosyjskiej.

Jakkolwiek przywykliśmy jadać zimne owoce i ciasto, jednak w tym wypadku zęby nasze wyrażały protest.

Celem podniesienia temperatury pokarmów — jabłko lub pomarańcz, przed spożyciem kładliśmy do głębszych kieszeni i po podgrzaniu własnym ciepłem, spożywaaliśmy.

Lemoniadę mogliśmy pić tylko bardzo małymi łykami.

Po spożyciu posiłku kpt. Hynek zasiada do snu (w pozycji siedzącej). Ja przygotowuję pozostałe prowianty do łatwiejszego wyrzucania celem i równoważenia lotu. Ponieważ nie zabrałem z sobą własnego kombinezonu nakładam wierzchnią część z kompletu kpt. Hynka.

Zimno panujące nie pozwala dobrze i na długo zasnąć, to też po pewnym czasie kpt. przebudził się, zajął postereunek, a ja usadowiłem się na ławce. Nocy tej zmienialiśmy się znacznie częściej, niż nocy pierwszej.

Odebraliśmy również komunikat meteorologiczny. Wieczorem dowiedzieliśmy się

o lądowaniu dwu balonów niemieckich w Estonii i jednego belgijskiego i amerykańskiego w okolicy Witebska, a „Polonii“ w Finlandji. Szybkość lotu naszego w tym czasie była bardzo mała, to też światelka pod nami przesuwały się bardzo powoli.

O godzinie 3 m. 45, dnia 25.IX.34 r. będąc na posterunku ujrzałem między chmurami światła dużego miasta. Jak następnie się przekonałem był to Kursk.

W pewnym momencie usłyszeliśmy głosy kilku syren, Ponieważ ziemia była całkowicie zasłonięta gęstymi chmurami głos ten robił wrażenie syreny statku, Kpt. Hynek przebudziwszy się w tym czasie zapytuje, Czy nie jesteśmy gdzie w pobliżu jakiegoś morza?

Perspektywa byłaby dobra, gdyż najbliższe morze w kierunku lotu, mogłoby być tylko morze Czarne, lecz szybkość nasza musiałaby nad chmurami być bardzo wielka.

O godzinie 4.45 głosy syren słyszymy pod sobą i w przerwie chmur, która się wytworzyła ujrzałem stację kolejową m. Kursk.

Przygotowaliśmy i wyrzuciliśmy dwa meldunki ciężarkowe. O godz. 6.40 wypuściliśmy dwóch następnych posłańców skrzydlatych a o godzinie 7.10 pozostałe. Mając już tylko szczątki piasku — jeden pływak, winogrona i czekolade Wedla, wiedzieliśmy, że lądowanie w dniu tym jest nieodzowne. Przez wypuszczenie gołębi rano mieliśmy nadzieję, iż w tym dniu mogą przelecieć jeszcze możliwie większą przestrzeń.

Będne ptaszki, gdzie są i co z nimi się stało? — czy zabłądziły, czy też zmęczone stały się pastwą jastrzębja?

Około godziny 10 ujrzałem w kierunku naszego lotu rzekę Don. Marzyliśmy o Wołdze, lecz wobec wyczerpania balastu i stosunkowo powolnego przesuwania się, zwłaszcza w nocy i następującego ochłodzenia przewidujemy, iż marzenia nasze nie spełnią się. Śpiew „Wołga — Wołga“ pozostał tylko śpiewem, a widok wielkiej rzeki matki rosyjskich rzek pozostał tylko w wyobraźni. Nie było sadzone nam ujrzeć tą rzekę. O godz. 10.45 przechodzimy rzekę Don w pobliżu Woroneża.

Obok miasta widzimy lotnisko, a na nim ustawione w szereg samoloty. Jeden samolot w tym czasie lądował.

Miasto dużych rozmiarów — ostatnio rozbudowane.

Na posiadanych mapach widzimy małe miasto a w wielu wypadkach układ dróg wykazany na mapie nie odpowiada rzeczywistości. Zmiany miały nas.

W okolicy Woroneża, będąc zasłonięci chmurką z grupy pierzastych, wyrzuciliśmy dwie butle od tlenu.

Ponieważ grzbiet chmur podnosi się, przeto chcąc uniknąć zetknięcia się z nimi, i my wznosimy się wyżej 4000 m., a dla swobody oddychania dołączamy butle z tlenem do inhalatora. Początkowo tylko ja, następnie i kpt. Hynek korzystamy z dobrodziejstwa sprężonego tlenu.

O godz. 12 m. 50, osiągnęliśmy wysokość 4.800 m. i na tej wysokości utrzymaliśmy się około godziny.

Gdy promienie słoneczne przestały ogrzewać powłokę balonu (godzina 15 m. 15 czasu słonecznego) balon zaczął opadać. Wyrzuciliśmy klatkę gołębi, pozostałe butle, lecz to nie mogło wpływać na szybkość obniżania balonu, tembardziej, że chmury otoczyły nas i zasłoniły przed promieniami słonecznymi.

Lot się kończy. Dostawszy się w dolne warstwy, zostaliśmy pochwyteni wiatrem południowym i z nim nosowaliśmy się w kierunku północy, z szybkością 60 km, na godzinę.

Po wyjściu z cnmur ujrzeliśmy ziemię, a nad nią cztery białe punkty. Były to spadochronki jedwabne, wyrzucone przez nas jeszcze nad chmurami lub w chmurach. Unosiły one ostatnie nasze butle od tlenu. Wyjąłem baterie i akumulatory z radia, a samą skrzynkę ustawiłem w kaciuku, by zaszczędzić w chwili uderzenia. Znalazłszy się nad większym obszarem czystego pola i stwierdziwszy na nim brak obecności ludzi wyrzuciłem baterie na ziemię.

Szybkość pozioma posuwania się balonu stopniowo wzrasta, lecz szybkość opadania nie maleje.

Będąc 100 metrów nad ziemią, wyrzucamy pokrowce i worki balastowe, które zaczepiają się o balonik, wiszacy na szpagacie. Widzimy pod sobą i przed sobą równy teren. Balon zmieknął otrzymanie różne podmuchy. „Kawalerskie“, uderzenia o ziemię odbicie rozrywanego przez kpt. Hynka balonu, potem następuje uderzenie i ciągnięcie nas na przestrzeń około 250 m. na zruszonej kultuwatorem, wysuszonej, urodzajnej czarnej ziemi. Jest zakończeniem naszego lotu.

Gdy powłoka całkowicie ułożyła się na ziemi, wychodzimy z kosza, napełnionego czarnym pyłem.

Po wyjściu z kosza, spojrzawszy wzajemnie na siebie, uśmiechamy się gdyż twarze nasze są szare od pyłu ziemi urodzajnej, a kolana i łokcie noszą ślady ciagnięcia po ziemi.

Zadowoleni z tak szczęśliwie zakończonego lotu ucałowaliśmy się serdecznie.

Czas lotu wynosił 44 godziny 48 minut, przestrzeń przebyta 1333 km. Jest to czas najdłuższy dla dotychczasowych lotów moich, kpt. Hynka — i wogóle pilotów balonowych polskich.

Ustalenie miejsca lądowania na mapie jest pierwszym naszym celem. To też pierwszego samotkanego mężczyzno, który konno nas gonil, zapytanie o miejscowość, w jakiej lądowaliśmy. Odnalezienie miejscowości Anna na mapie nie było dla nas trudne.

Po wyjściu z kosza, kpt. Hynek pozostał przy powłoce i zapalił papierosa, ja skierowałem kroki do miejsca pierwszego naszego przywitania się z ziemią.

Po drodze zabrałem książkę lotu, w której odnotowałem zaraz czas lądowania. Znalazłem również czapkę i rekawiczki kapitana. Od południowej strony ujrzałem kilku jeźdźców i kilkudziesięciu pieszych, pedzacych w naszym kierunku. Pierwszego jeźdźcę zatrzymałem, by wrócił ku swej wiosce i polecił dostarczyć nam zebrane spadochrony z butlami od tlenu. Rozmawiając z jeźdźcą obróciłem się w stronę ba-

lonu; ujrzałem, jak stado owiec z pastuchem zaatakowało kpt. Hynka i balon.

Ludność miejscowa pomagała nam, jak mogła, a zwłaszcza chętne do pomocy były dzieci, które, mając kieszenie wypchane ziarnką słonecznika i łuszcząc je, zaśmieciły nam powłokę. Pomimo, iż starałem się usunąć ziarną i łuski słonecznika z powłoki, spora ilość ziarenek i łuszek przywieźliśmy do Legionowa. Pomagali nam tak energicznie, że naderwał delikatną powłokę naszego balonu.

W międzyczasie nadjechało dwóch milicjantów z posterunku w Annie, którym w paru słowach wyjaśniłem cel naszego lotu i pokazałem wizę władz ambasady Z. S. S. R., z punktem, gdzie była wyrażona prośba o pomoc.

Na zapytanie, jakiej pomocy potrzebujemy, wyjaśniłem, że w spakowaniu i przewiezieniu balonu do pomieszczeń, jak też zakwaterowania nas.

Furmanke zaraz nam dostarczyli. W międzyczasie dostarczono wyrzucone 3 spadochrony z butlami, to też, po złożeniu powłoki w pokrowiec i pozostałego sprzętu w koszu, załadowaliśmy wszystko na parokonną furmanke i ruszyliśmy do wioski. Gdy ujechaliśmy 20 mtr., usłyszałem głosy wołające nas. Obejrawszy się, ujrzałem jeźdźca wiozącego jeszcze jeden spadochron i butlę.

Zatrzymaliśmy wóz i po zabraniu butli i spadochronu, już bez zatrzymania się przybyliśmy do miejsc. Anna. Po zgłoszeniu się na posterunek milicji, otrzymaliśmy pokój u kierownika fabryki oleju słonecznikowego. Sprzętem zaopiekowały się władze sowieckie.

Po obmyciu się pod natryskiem, nadałem depesze do Aeroklubu Rzeczypospolitej o o miejscu naszego lądowania. Nadawanie depeszy było utrudnione gdyż poczta miejscowa nie mogła posługiwać się alfabetem łacińskim.

Zmuszony byłem treść polską napisać alfabetem rosyjskim. Po powrocie na kwatery, zjedliśmy kolację w towarzystwie gospodarzy, poczem o godzinie 11-ej ułożyliśmy się spać. Zasnąłem szybko. Spałem bez snów, lecz o godzinie 5-ej rano już przebudziłem się i zasnąć powtórnie nie mogłem.

Po przebudzeniu się kpt. Hynka w dniu 26.IX. 34 r., przystąpiliśmy do napisania sprawozdania z lotu w książce specjalnej. Podczas sporządzania sprawozdania, przybyli przedstawiciele lotnictwa Z. S. S. R. z Woroneża, którzy po otrzymaniu wiadomości o naszym lądowaniu, nocą przyjechali samochodem. Pilnie dowiadywali się, czy nie potrzebujemy jakiejś pomocy i kiedy zamierzamy wyjechać. Po uzyskaniu naszej zgody zawezwali samochód ciężarowy z

Woroneża, do przewiezienia naszego balonu.

W miłym towarzystwie rosyjskich lotników zjedliśmy śniadanie, po którym wykończyliśmy nasze sprawozdanie, poczem udałem się na posterunek milicji, celem uzyskania koniecznych podpisów. Dla urzędowego potwierdzenia i przyłożenia pieczęci, udaliśmy się do miejscowego „sied'sowietu“, gdzie kierownik przywitał nas miłą mówką, wyrażając zadowolenie, że może pierwszy witac na ziemi rosyjskiej przedstawicieli lotnictwa polskiego.

Odpowiedziałem w paru słowach, dziękując za serdeczną gościnność, jakiej doznaliśmy od miejscowych władz i ludności.

Mając potwierdzone miejsce naszego lądowania, zapakowaliśmy książkę lotu razem z barografem do jednej paczki i po zawiązaniu, poprosiliśmy o zapłombowanie, co też uczynili.

Nadając barograf, napisaliśmy również kilka kart do znajomych i wysłaliśmy pocztą.

Przybyły do kraju później, niż my przyjechaliśmy.

Po spożyciu smacznego i obitego obiadu, wyjechaliśmy w towarzystwie generała lotnika do Woroneża, gdzie byliśmy podejmowani w hotelu „Bristol“ przez generalnego sekretarza Aeroklubu w Woroneżu, p. Kartaszowa.

Czas minął szybko i o godzinie 2 m. 30 dnia 27.IX. 34, położyliśmy się do łóżek.

O godzinie 5-ej rano byliśmy zbudzeni przez miłego naszego gospodarza i odwiezieni na stację kolejową. Skąd o godz. 6-ej wyjechaliśmy w stronę Kijowa.

Ponieważ pierwszy raz byłem w tych okolicach, starałem się wyzyskać okazie i rozglądałem się za dniami na okolicę. Kpt. Hynek i nasz towarzysz, spali większą część drogi. W Kursku zjedliśmy obiad, a o godzinie 7 rano dnia 28.IX. 34 r., byliśmy w sławnym K'owie, gdzie byliśmy bardzo miło przyjęci przez poselstwo polskie.

W poselstwie polkiem dowiedzieliśmy się o rezultatach zawodów.

W dniu 29.IX. 34 r. wyjechaliśmy w stronę granicy.

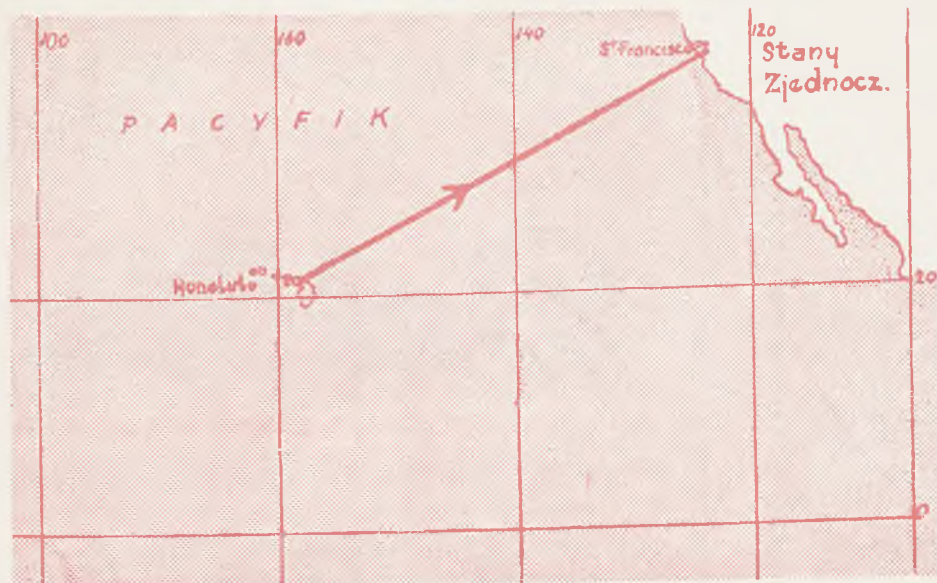
Za towarzysza mieliśmy dowódcę szereg lotniczych w Kijowie, od którego otrzymałszy miłą pamiątkę pod postacią książki: „Kak my spazali czeluskimowcew“, wydana na bardzo ładnym papierze.

Na stacji granicznej „Niegorełojie“, oczekując na pociąg, spożyliśmy kolację o godzinie 20 m. 30 pożegnawszy się na samej granicy z gospodarzami, przybyliśmy do kraju.

Koszta transportu i przejazdu opłacał gospodarze.

Banknot z podpisami zawodników o puchar Gordon Benneta, którzy lądowali w Z. S. R. R.

Jak płk. Lindbergh cieszy się szczególną sympatią społeczeństwa amerykańskiego zśród znanych pilotów amerykańskich (m.ż. czynn., tak p. Amelia Erhart jest wyróżniana wśród pilotów kobiet, uzyskując nawet przydomek „miss Lindy“ albo „first Lady of the air“. Znana jest nam z kilk. swych lotów transatlantycznych, przyczem pierwszy tytuł zawdzięcza swojemu podobieństwu do płk. Lindbergha, i z tym samym miłym uśmiechem i rozwichloną czupryną Pani Erhart waży w dużym skórzanym płaszczu zał. ow. 45 kg i swoim wyglądem przypomina raczej młodą panienkę a nie mężatkę, która jest już od kilkun. lat. Ostatnio dokonała samotnego przelotu nad Oceanem Spokojnym na jednosilnikowym samolocie typu Lockheed-Vega z Honolulu na wyspach Hawajskich do Oakland po St. Francisco w St. Zjednoczonych Am. Płn. Odległość pomiędzy wyspami a Ameryką wynosi przeszło 860 km. i została przebyta w ciągu 18 i pół godz., na fotografii u góry widzimy lotniczkę z małą dziewczynką hawajską. Należy załować że niesprzyjające warunki atmosferyczne uniemożliwiły kontynuowanie zamierzonego lotu z Oakland do Washingtonu.

Jedną ze szkół lotniczych w St. Zjedn. Am. Płn. wprowadziła nowy przyrząd do szkolenia pilotów, który umożliwia instruktorowi ustawienia ucznia w każdej pozycji, z którą może się spotkać lotnik podczas lotu.

* * *

Ostatnio narciarze italscy podczas zawodów nakładają na siebie coś w rodzaju skrzydeł i przyrząd ten umożliwia im osiągnięcie szybkości pędzącego ciągu pospiesznego

* * *

Lotnik Brie na autozyro C 20 dokonał kilku prób startu i lądowania na pokład italskiego krążownika Fiume. Próby odbywały się z krążownikiem poruszającym się z szybkością 12, 18 i 24 węzły na godz

Francuskie Min. Wojny bardzo się zainteresowało wynalazkiem, który umożliwia użycie promieni świetlnych zamiast pocisku. Ten ciekawy przyrząd daje tak przerażająco jasne światło, że na jakiś czas zupełnie oślepi przeciwnika i czyni go bezbronny, aż do czasu uzyskania zdolności widzenia. Pistolet tego rodzaju widzimy na fotografii podczas demonstracji przez wynalazcę, Ładunek, o którym mowa daje światło kilku milionów świec, po pociągnięciu za spust następuje zapalenie mieszanki, która nieco przypomina materiał używany do zdjęć nocnych, ale dający wielokrotnie większe światło. Reflektor koncentruje promienie światła, który wysyła przez okres jakichś 12 sekund. Zwierzęta, na które podczas prób kierowano promienie, padały na ziemię oślepione i sparaliżowane i dopiero po kilku minutach odzyskiwały przytomność. Wynalazca twierdzi, że „działo“ świetlne przy użyciu reflektora o średnicy 50 mtr. może być użyte do zwalczania nalotów nieprzyjacielskich samolotów. Piloci nieprzyjacielskich samolotów łatwo mogą być oślepieni, a przeto tracą możliwość prowadzenia samolotu, a co za tym idzie rozbicia samolotu o ziemię. Użycie tego działa przeciwko piechocie, jak twierdzi, nie nastreczy specjalnych trudności.

ŻEGLUGA POLSKA S.A.

KRAKÓW, RYNEK GŁ.19

TELEF. 104-62

DOSTAWY WĘGLA
JAWORZNICKIEGO,
DĄBROWIECKIEGO
i GÓRNOŚLĄSKIEGO

WAGONAMI I GALARAMI.

FABRYKA NARZĘDZI CHIRURGICZNYCH. WETERYNARYJNYCH
I WYROBÓW STAŁOWYCH OSTRYCH

ALFONS MANN

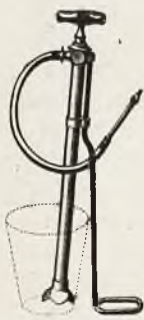
Spółka Akcyjna

WARSZAWA

Pl. Małachowskiego 2.

POLECAMY:

Syreny alarmowe korbowe
i ciśnieniowe, aparaty do
dezynfekcji i spryskiwań.

FABRYKA HYDRAULICZNA
„WISŁA“

M. STRASBURGER i K. SASKI

EGZYSTUJE OD ROKU 1882

Centralne ogrzewanie wodociąg, kanalizacja, roboty gazowe, kuchnie parowe, pranie, suszarnie.

Warszawa, Kopernika 26, tel. 600-62, 670-48.

O B U W I E
ŚNIEGOWCE
POŃCZOCHY

Del-Fla

WYGODNE-TRWAŁE-TANIE.
OLBRZYMI WYBÓR.

Warszawa, Marszałkowska 142.

Lwów, Legionów 13, Halicka 16.

Katowice, Św. Jana 1, Kraków, Chorzów,
Sosnowiec, Tarnów, Przemyśl, Drohobycz,
Borysław, Stanisławów, Kołomyja, Łódź,
Bielsko, Częstochowa i t. d.

Balony szklane i oplatane do kwasów i soków,
oraz kosze wiklinowe do balonów szklanych,
do węgla i do papierów

WSZELKICH WYMIARÓW

DOSTARCZA FIRMA:

„WITKOSZ”

Warszawa, ul. Żelazna 43a
TELEFON 243-49.

BIURO I PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANE
Inż. J. WILCZYŃSKI & ST. SAWICKI
Kraków, Plac Jabłonowskich 5
TELEFON 166-87.

J. STEINBERG i SYNOWIE
ZAKŁADY ART. STOLARSKIE
S-KA Z O. O.

Kraków, Łokietka 11. Tel 113-78.
Polecą wszelkie prace w zakresie stolarstwa wchodzące.

Odpowiedzi Redakcji

P. Jadwiga T. w Warszawie.

List Pani, tchnący niewątpliwym umiłowaniem lotnictwa, zawiera jednak bardzo nieskrystalizowane życzenia i plany na przyszłość.

Radzimy Pani zwrócić się do Aeroklubu Warszawskiego (adres: Warszawa, ulica Wawelska 3).

Za miłe pozdrowienia dla „Lotu” dziękujemy i życzymy wytrwałości.

P. Piotr Nosalik (Częstochowa).

W sprawie projektu spadochronu pomysłu Pana radzimy się zwrócić do Instytutu Badań Technicznych Lotnictwa (Warszawa, Mokotów, Lotnisko). Za rzeczową ocenę „Lotu” — dziękujemy.

P. J. Michalecki (poczta Gołków).

W sprawie ochotniczego zaciągu do wojsk lotniczych radzimy się zwrócić do

Departamentu Aeronautyki Ministerstwa Spraw Wojskowych (Warszawa, ul. Puławska).

P. Kpt. rez. Sulerzycki Józef (Poznań).

Wiersz p. t. „Zwycięzcom II Challenge'u”, znajduje się w tece.

Wobec nawału materiału nie możemy określić terminu wydrukowania.

Magistrat miasta Skawiny

„GAZY ZIEMNE”

SP. AKC. DLA PRZEMYSŁU NAFTOWEGO

LWÓW, Akademicka 7

BIURO SPRZEDAŻY:

P. RING I S-KA

WARSZAWA, ul. Widok 16

TELEFONY 657-48, 285-06

POLECA Z NAJNOWSZYCH AMER. URZĄDZEŃ
DESTYL. SYSTEMU „FOSTER-WHEELER”:

BENZYNĘ

samochodową, rolniczą, ekstrakcyjną

NAFTĘ

świetlną i motorową, olej gazowy,

OLEJE MASZYNOWE,

cylindrowe i specjalne

ASFALTY

drogowe i przemysłowe

OLEJE SAMOCHODOWE: „FINISH OIL”

WYTWÓRNIA „KAJOT” Spółka z ogr. o d p.

Warszawa, Elektoralna Nr 47, tel. 292-36.

**BIURO TECHNICZNE
I ZAKŁAD INSTALACYJNY**

FELIKS WASILEWICZ I S-KA

KRAKÓW, UL. DOMINIKAŃSKA Nr. 3

TELEFON 121-10

Instalacje ogrzewcze wszelkich systemów, urządzenia zdrowotne, ujęcia źródeł, wiercenia studzien, instalacje wodociągowe, kanalizacyjne i gazowe, łazienki, susznie, pralnie dla miast, gmin, i folwarków. Dostawa materiałów technicznych i budowlanych.

PORADY TECHNICZNE I KOSZTORYSY

Redakcja rękopisów nie zwraca.

Redaktor przyjmuje od godz. 10 — 12 we wtorki, czwartki i soboty.

Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 10 — 12 w poniedziałki, środy i piątki.

Warunki prenumeraty w kraju: **rocznie 10 zł., półrocznie 5 zł., kwartalnie 2 zł. 50gr.**

Zagranicą **rocznie: 9 fr. szw., półrocznie 4½ fr. szw. — Konto czekowe P. K. O. Nr. 7.860.**

Ceny ogłoszeń: Okł. Cała strona 1.000 zł., ½ str. 500 zł., ¼ str. 300 zł. Barwa o 30% drożej.

Komitet Redakcyjny: Przewodniczący: mjr. pil. A. Wojtyga. Członkowie: płk. inż. K. Moniuszko, mjr. pil F. Haberek.

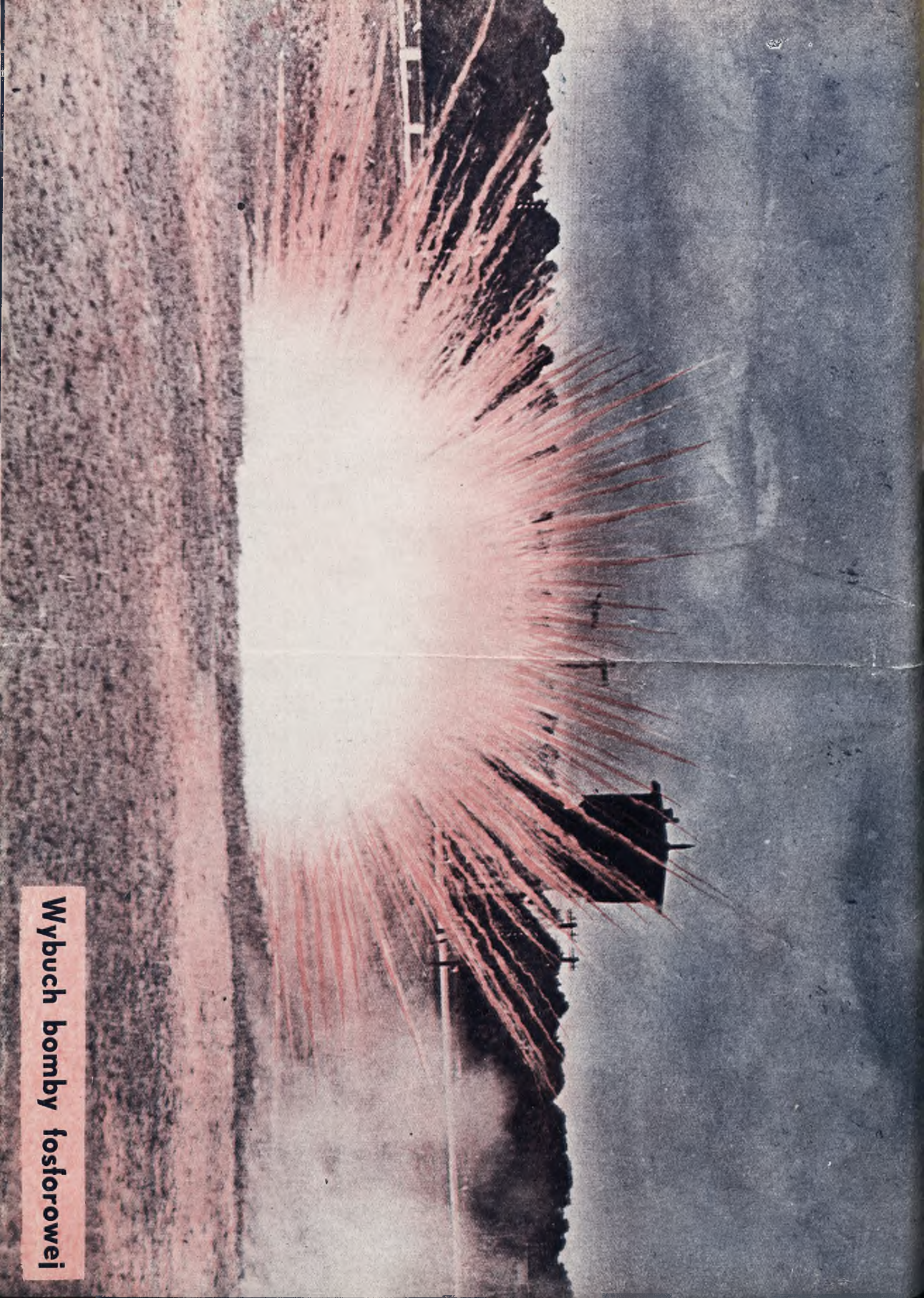
Redaktor: Juljusz Baykowski.

Wydawca: Zarz. Gł. L. O. P. P.

Red. i adm. Warszawa, Wierzbowa 9, tel. 2-66-88.

Konto P. K. O. 7.860.

Drukarnia Mazowiecka, Warszawa, Szpitalna 1. Telefon 649-04.

Wybuch bomby fosforowej